

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice na roky 2023 – 2029

obec Malčice

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce.

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce.

Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov.

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov.

Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE MALČICE NA ROKY 2023 – 2029**

„Novovytvorený“

Plánovacie obdobie	2023 – 2029
Schvaľovací orgán	Obecné zastupiteľstvo obce Malčice
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktoré sa dokument spracováva	Obec Malčice
Dátum schvaľovania	11/2023
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	Zadávatel' tvorby stratégie: Ing. Monika Hamzová, MBA, starostka obce Gestor tvorby stratégie: Ing. Monika Hamzová, MBA, starostka obce Koordinátor tvorby stratégie: Mgr. Judita Spišáková, externý manažment
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Monika Hamzová, MBA, starostka obce, oumalcice@gmail.sk
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Mgr. Judita Spišáková, externý manažment, spisakovajudita@gmail.com
Tím pre koordináciu participatívnej tvorby PHRSR	Poslanci obecného zastupiteľstva: Pavol Behun Monika Tancošová Pittroffová Marta Tomková Miroslava Ďurašová Karol Pittroff Radoslav Adam Tomáš Tancoš Michal Duda Dominik Tancoš
Adresa zverejnenia PHRSR na webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie	https://www.obecmalcice.sk/

1. Základné východiská procesu tvorby a obsahu

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)

1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.						
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	PHRSR bude schvaľovaný Obecným zastupiteľstvom obce Malčice.						
1.1.3. Partneri	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="403 797 671 1137">Dotknutá verejnosť</td><td data-bbox="671 797 1505 1137">Verejnosť, ktorá má aktívny záujem o tvorbu PHRSR. - fyzické a právnické osoby dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR, konkrétne: - fyzické osoby staršie ako 18 rokov, - právnické osoby, - občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu. </td></tr> <tr> <td data-bbox="403 1137 671 1305">Hlavní aktéri rozvoja</td><td data-bbox="671 1137 1505 1305">Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby so sídlom v obci Malčice. </td></tr> <tr> <td data-bbox="403 1305 671 1516">Hlavní sociálno-ekonomickí partneri</td><td data-bbox="671 1305 1505 1516">Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby, vrátane podnikateľských subjektov. </td></tr> </table>	Dotknutá verejnosť	Verejnosť, ktorá má aktívny záujem o tvorbu PHRSR. - fyzické a právnické osoby dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR, konkrétne: - fyzické osoby staršie ako 18 rokov, - právnické osoby, - občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu.	Hlavní aktéri rozvoja	Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby so sídlom v obci Malčice.	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby, vrátane podnikateľských subjektov.
Dotknutá verejnosť	Verejnosť, ktorá má aktívny záujem o tvorbu PHRSR. - fyzické a právnické osoby dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR, konkrétne: - fyzické osoby staršie ako 18 rokov, - právnické osoby, - občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu.						
Hlavní aktéri rozvoja	Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby so sídlom v obci Malčice.						
Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	Všetci obyvatelia obce, ktorí majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii: - obyvatelia obce, - fyzické a právnické osoby, vrátane podnikateľských subjektov.						

1.2. Obsahové východiská

1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	Obec Malčice identifikovala nasledovné okruhy problémov a impulzov pre spracovanie aktualizácie resp. nového PHRSR: - skvalitnenie a zefektívnenie zavedeného systému strategického riadenia rozvoja obce, s cieľom priblížiť sa k občanovi (vypočúť jeho potreby vedúce ku kvalitnejšiemu životu v obci), pretože obec Malčice má mimoriadny záujem o zavedenie riadenia, ktoré je bližšie občanom; - politický dôvod - záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci,
---	--

	- legislatívny dôvod - povinnosť vyplývajúca zo zákona a ďalších právnych noriem; - vpływ zmeny vonkajších podmienok rozvoja napr. nová Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Partnerská dohoda s Európskou úniou pre nové programové obdobie, ako aj medzinárodné dohody ako napríklad Agenda 2030, akčné plány iniciované subjektmi územnej spolupráce a zároveň schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv); - zistenie, že existujúce PHRSR, už neriešia aktuálne výzvy a problémy; - splnenie podmienok pre prístup k finančným zdrojom, prípadne iným rozvoj podporujúcim zdrojom; - možnosť nového prístupu k riešeniu problémov obce - tzv. smart prístup.
1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR	Územie obce Malčice - ako samostatný územný a správny celok, kde jej základnou úlohou, a to nielen pre potreby tohto PHRSR, bude starostlivosť a všestranný rozvoj o územie a o potreby jej obyvateľov.
1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	V rámci primárnej analýzy obce Malčice prebehne pre účely spracovania PHRSR aj zhodnotenie relevantnosti existujúcich nadradených a súvisiacich strategických dokumentov, zhodnotenie doteraz zrealizovaných stratégií, politík a koncepcií implementovaných na všetkých úrovniach, vrátane definovania príležitosti a konkurenčných potenciálov a limitov územnej samosprávy obce v kontexte jej okolia. PHRSR obce Malčice bude nadväzovať najmä na: - Integrovanú územnú stratégiu samosprávneho kraja, pod ktorú obec spadá - Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR - Koncepciu územného rozvoja Slovenska - Partnerskú dohodu medzi EÚ a SR na roky 2021 – 2027 - Agendu 2030 - Program Slovensko 2021 – 2027
1.2.4. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR	Etapa 1.– Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác Obdobie: 08/2023

Popis etapy: Cieľom tejto fázy je predovšetkým zistiť, či je potrebné spracovať PHRSR a na akej hierarchickej úrovni, alebo postačí pripraviť iba jeho aktualizáciu. Obsahom fázy je vykonanie predbežných analýz, ktoré jednoznačnejšie vymedzujú výzvy, problémy, či impulzy, zmapujú ich obsah a rozsah a overia, nakoľko je možné danú výzvu alebo problém riešiť v rámci už jestvujúceho PHRSR, prípadne je potrebné PHRSR aktualizovať alebo spracovať nový PHRSR. Výstupom prvej fázy je vytvorenie zadania, aktivácia či vytvorenie kapacít, a plán postupu tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie.

Etapa 2. – Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie

Obdobie: 09/2023

Popis etapy: Cieľom Fázy 2 je vypracovanie podkladov a následné ich spracovanie do Zámeru PHRSR, ktorý slúži na zabezpečenie kompetentného schvaľovania potreby vypracovania nového PHRSR, resp. jeho aktualizácie tak, aby prebehol efektívne a bol zárukou kvalitného spracovania strategického dokumentu a vytvoril predpoklady pre úspešnú implementáciu.

Po schválení zámeru PHRSR zo strany Zadávatel'a a za zabezpečeného finančného krytia v rozpočte sa bude môcť pristupovať ku tvorbe nového PHRSR alebo jeho aktualizácii.

Konkrétne kroky etapy:

Krok 2.1. Personálne zabezpečenie - zostavenie prípravného tímu.

Krok 2.2. Organizácia prípravných prác.

Krok 2.3. Detailnejšia analýza potreby a impulzov na spracovanie, resp. aktualizáciu PHRSR.

Krok 2.4. Analýza možností reakcie na potrebu a impulzy pre spracovanie PHRSR, resp. jeho aktualizáciu, návrh rozhodnutia o postupe, charaktere a obsahovom zameraní.

Krok 2.5. Návrh cieľového zamerania/predbežnej vízie PHRSR (resp. jeho aktualizácie).

Krok 2.6. Predbežná identifikácia kľúčových partnerov a ich postavenia pre proces participácie pri spracovaní a implementácii PHRSR a ich polohy v participatívnom procese tvorby a implementácie PHRSR.

Krok 2.7. Návrh koordinačnej štruktúry procesu tvorby PHRSR.

Krok 2.8. Návrh postupu a harmonogramu participatívnej tvorby a schvaľovania PHRSR.

Krok 2.9. Odhad potreby zdrojov (ľudských, finančných, dátových, iných) pre tvorbu PHRSR, resp. jeho aktualizáciu a návrh rozpočtu.

Krok 2.10. Vytvorenie Plánu riadenia rizík tvorby stratégie.

Etapa 3. – Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR

Obdobie: 10/2023

Popis etapy: Inventarizačná, analytická a prognostická fáza je prvou časťou tvorby samotného PHRSR nadväzujúc na výstupy prípravných prác v 4 polohách:

- definície kľúčového zamerania/vízie a hlavného cieľa,
- definície kľúčových výziev, problémov, impulzov a možných riešení,
- súboru identifikovaných zdrojov zozbieraných, zhodnotených a sprístupnených informácií,
- definície postupu spracovania a identifikácie partnerov pre tvorbu a implementáciu stratégie.

Cieľom aktivity je: doplniť znalostnú bázu tak, aby boli identifikované nielen výzvy, problémy a impulzy doterajšieho, ale aj očakávateľného vývoja relevantné pre obec, ale predovšetkým identifikované všetky vnútorné (prírodné, sociálne, ekonomické, technické, procesné) potenciály a zdroje budúceho vývoja.

Etapa 4. – Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR

Obdobie: 10/2023

Popis etapy: Obsahom tejto fázy tvorby stratégie je spresnenie vízie a hlavného cieľa a určenie priorít a strategických cieľov PHRSR opierajúc sa o výstupy prípravnej, inventarizačnej, analytickej a prognostickej fázy.

S ohľadom na možnosť čerpania zdrojov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov EÚ je nutné, aby boli priority a strategické ciele PHRSR obce Malčice priamo naviazané na

priority a ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, priority a ciele definované v Partnerskej dohode medzi EÚ a SR a ďalších programových dokumentoch pre čerpanie EŠIF na obdobie 2023 - 2029.

Kroky tejto fázy sa dajú rozdeliť na dve časti. V **prvej časti** (kroky 4.1. a 4.2. Metodiky tvorby PHRSR) ide o overenie, modifikáciu resp. doplnenie vízie, hlavného cieľa, definovanie priorít a strategických cieľov.

V **druhej časti** (kroky 4.3. až 4.5. Metodiky tvorby PHRSR) sa definuje stratégia pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priority a strategické ciele PHRSR, ktoré tvoria jadro PHRSR.

Etapa 5. – Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

Obdobie: 11/2023

Popis etapy: V tejto fáze sa identifikuje strategický prístup, postup a nástroje (opatrenia, aktivity, programy a projekty) akými sa v časovej následnosti a priestorovej súvislosti realizujú jednotlivé kroky stratégie. Cieľom tejto fázy je navrhnuť vlastnú stratégiu, ktorou dosiahne naplnenie celého systému počínajúc víziou až po systém cieľov PHRSR.

Etapa 6. – Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR

Obdobie: 11/2023

Popis etapy: Cieľom tejto fázy je vypracovať podrobný plán implementácie stratégie obsiahnutej v PHRSR. Podrobný plán implementácie stratégie je integrálnou súčasťou PHRSR a definuje predovšetkým:

- časový harmonogram implementácie stratégie a v jeho rámci konkrétne úlohy pre implementáciu navrhovaných nástrojov vrátane subjektov zodpovedných za ich splnenie a určenie výstupov realizácie týchto úloh, ktorý je reprezentovaný akčným plánom implementácie;
- implementačnú štruktúru vrátane systému riadenia implementácie PHRSR, v ktorej musí byť predovšetkým presne definovaná úloha jednotlivých subjektov zapojených do

realizácie PHRSR, pravidlá a procesy riadenia implementácie stratégie a plán riadenia rizík;

- systém monitorovania a transparentného hodnotenia a naplňovania cieľov stratégie, ktoré zapracovávajú;
- plán využitia zdrojov vrátane zostavenia finančného plánu implementácie stratégie.

Etapa 7. – Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR
Obdobie: 11/2023

Popis etapy: Integrálnou súčasťou fázy schvaľovania je široko koncipovaný proces prerokovania tohto dokumentu s partnermi, dotknutou verejnosťou a dotknutými orgánmi a následného zapracovania ich námietok a pripomienok z participatívneho procesu v prvej časti tejto fázy.

Výstupom tohto participatívneho procesu môže byť úprava návrhu materiálu PHRSR tak, aby bola bližšie k očakávaniam jednotlivých partnerov a verejnosti.

Návrh PHRSR upravený na základe výstupov procesu prerokovania je predložený gestorom na schválenie v príslušnom orgáne územnej samosprávy obce Malčice.

2. Analytické východiská

2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Na základe výstupov z analýz boli v obci Malčice pre uplynulé roky identifikované priority v niekoľkých oblastiach:

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	Technická infraštruktúra
	Dopravná infraštruktúra
	Cestovný ruch
	Partnerská spolupráca s inými subjektmi
SOCIÁLNA OBLASŤ	Rozvoj bývania
	Sociálna infraštruktúra
	Školstvo, kultúra a šport
	Obecné (verejné) priestory a služby
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce
	Protipovodňové opatrenia

V rámci týchto priorít boli naplánované a následne zrealizované projekty, ktorých prehľad uvádza tabuľka nižšie. Služi zároveň ako projektová základňa obce Malčice, na ktorej je možné budovať a plynulo nadviazať nové projektové zámery a vízie v horizonte 2023 – 2029.

Č.	Názov projektu	Termín realizácie	Výška NFP	Poskytovateľ
1	Miestna občianska poriadková služba Malčice	7/2019 - 6/2021	199 988,92 €	Ministerstvo vnútra SR
2	Miestna občianska poriadková služba Malčice	2/2022 - 4/2023	135 839,52 €	Ministerstvo vnútra SR
3	Riešenie migračných výziev v obci Malčice	3/2022 - 4/2023	15 600,00 €	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
4	NP PRIM II. - Projekt inklúzie v materských školách	1/2022 - 8/2023	53 824,26 €	Úrad vlády Slovenskej republiky
5	NP PRIM I. - Projekt inklúzie v materských školách	9/2018 - 12/2021	63 069,99 €	Úrad vlády Slovenskej republiky

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

6	NP TSP a TP v obciach s prítomnosťou MRK I.	6/2017-10/2019	83 360,64 €	Ministerstvo vnútra SR
7	NP Komunitné centrá v mestách a obciach s prítomnosťou MRK I.	8/2017 - 8/2019	66 568,08 €	Ministerstvo vnútra SR
8	NP TSP a TP v obciach s prítomnosťou MRK II.	10/2019 - 7/2023	136 012,80 €	Ministerstvo vnútra SR

Obec prešla viacerými pozitívnymi zmenami a realizovala viaceré rozvojové projekty, ktoré skvalitnili život obyvateľov aj návštevníkov obce, regiónu a jeho okolia. Obec sa zapojila do prípravy a následnej realizácie viacerých investičných projektov. Obec úspešne využila aj nenávratné finančné prostriedky a ďalšiu grantovú pomoc v prospech vlastného rozvoja a mohla tak realizovať prioritné investičné aktivity, na ktoré by veľmi ťažko vedela vyčleniť finančné prostriedky z vlastných zdrojov. Zrealizované projekty mali pozitívny dopad na zlepšenie kvality života v obci.

2.2. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	- vyváženosť štruktúry obyvateľstva z hľadiska produktivity, aktivity a pohlavia, - fungujúce poľnohospodárske družstvo, - vzdelaný a kvalifikovaný ľudský potenciál, - existencia podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci v oblasti obchodu, priemyslu, - dobré podmienky pre rozvoj služieb, - dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, - dobré podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, - vytváranie podmienok pre rozvoj podnikania.
	Územno-technické	- atraktívne prírodné prostredie, - blízkosť rekreačných oblastí, ako možného základu pre rozvoj turizmu, - objekty vhodné pre podnikanie v agroturistike, - aktívny prístup miestnej samosprávy k rozvoju cestovného ruchu.
	Prírodno-environmentálne	- vhodné prírodné a podnebné podmienky, - doriešený odvoz a skládky tuhého komunálneho odpadu, - vypracovaný program odpadového hospodárstva, - realizácia separovaného zberu odpadu.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

	Kultúrne	- využívanie prírody v okolí na zimné a letné športové aktivity, - kultúrne podujatia, - každoročné tradičné kultúrnospoločenské podujatia.
	Inštitucionálno-organizačné	- stretnutia občanov s predstaviteľmi samosprávy, - ochota obyvateľov spolupodieľať sa na rozvoji obce.
Problémy a limity	Socioekonomické	- nezamestnanosť obyvateľov obcí v produktívnom veku, - nezamestnanosť absolventov škôl, - absencia výrobných podnikov v obci, - absencia základných a doplnkových služieb, - stagnácia rozvoja malého a stredného podnikania, - slabý rozvoj remeselnej výroby, - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva vyplývajúca z nezamestnanosti v regióne, - slabá informovanosť o možnostiach podnikania a samozamestnania zo strany štátu.
	Územno-technické	- nedostatočná infraštruktúra, - nedostatok finančných prostriedkov z rozpočtu obce na rekonštrukciu miestnych komunikácií, - nevybudované parkovacie plochy v obci, - nedostatočná infraštruktúra pre rôzne športové a voľnočasové aktivity.
	Prírodno-environmentálne	- nezáujem mladých o poľnohospodárstvo, - nedostatočné využívanie daností pre rozvoj turizmu a agroturizmu, - malý rozvoj aktivít pre rekreačné účely, - zlý stav poľných a lesných ciest, - nevyužitý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia cestovného ruchu v regióne.
	Kultúrne	- slabá tradícia folklóru, - nedostatočný záujem občanov o obnovenie tradícií v obci, - obyvatelia sú prevažne konzumenti a nie tvorcovia kultúrnych akcií v obci.
	Inštitucionálno-organizačné	- nevybudovaná obecná kanalizácia, - nedobudovaný vodovod, - nedostatok prípadne nedostupnosť finančných zdrojov.

2.3. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Nulový variant

Za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovanej stratégie PHRSR, tzv. nulový variant, je možné predpokladať nasledovný lokálny dopad na zraniteľnosť obce:

Z pohľadu ekonomického a podnikateľského prostredia v obci

- odchod mladých ľudí do zahraničia,
- znížená atraktivita územia obce/regiónu pre investorov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre obec na podporu rozvoja,
- silná konkurencia na trhu,
- neukončené budovanie technickej infraštruktúry v obciach.

Z pohľadu poľnohospodárstva

- zmena klimatických podmienok,
- nevyužitie pôdneho fondu obce,
- neatraktivnosť práce a podnikania v poľnohospodárstve,
- devastácia životného prostredia,
- prírodné kalamity.

Z pohľadu technickej a dopravnej infraštruktúry

- navýšenie počtu investičných akcií v obciach a ich finančná náročnosť,
- stagnácia vybudovania kanalizácie pre jej finančnú náročnosť,
- nemožnosť získať externé zdroje na dobudovanie technickej infraštruktúry.

Z pohľadu životného prostredia

- ohrozenie zdrojov pitnej vody v obci nadmerným používaním umelých hnojív a pesticídov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre tvorbu a údržbu životného prostredia,
- prírodné katastrofy (záplavy).

Z pohľadu kultúry, školstva a športu

- hrozba papučovej kultúry obyvateľstva,
- dôsledkom zlej sociálnej situácie rodín je kultúra na poslednom mieste v rodinnom rozpočte,
- slabý sponzoring športu a kultúry zo strany súkromného sektora,
- bezcieľne trávenie voľného času mladými ľuďmi v obci,
- zanedbaním pozornosti v oblasti tradícií a remesiel obce stratia svoju osobitosť.

Z pohľadu občianskej vybavenosti

- vlastníci pozemkov nebudú súhlasiť s odpredaním pozemkov pre nové individuálne bytové výstavby podľa územného plánu obcí,
- nedostatok finančných prostriedkov na výkon samosprávy a zlepšenie občianskej vybavenosti obce,

- nedostatku finančných prostriedkov na plánované rozvojové aktivity obce.

Z pohľadu cestovného ruchu

- nepochopenie turistického potenciálu obce - nevyužitie daností pre rozvoj cestovného ruchu,
- izolovanosť – nezapojenie sa do združení v regióne, ktoré pomáhajú rozvoju cestovného ruchu,
- neprispôsobenie kvality a množstva poskytovaných služieb v súlade s požiadavkami návštevníkov obce,
- nedosiahnuteľná konkurencia v oblasti cestovného ruchu.

Dopady vyššie uvedených bodov bez aktívneho prístupu obce je možné zovšeobecniť nasledovne:

- Zníženie počtu pracovných príležitostí v obci
- Migrácia prevažne mladého obyvateľstva a z toho vyplývajúce starnutie obyvateľstva
- Nespokojnosť obyvateľov s kvalitou infraštruktúry a občianskej vybavenosti
- Vyčerpanie financovania rozvojových aktivít z vlastných zdrojov
- Strata záujmu obyvateľov participovať na veciach verejných

2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Nasledujúca tabuľka ilustruje potenciály, výzvy, limity a problémy vyplývajúce z vývoja vo vonkajšom prostredí obce Malčice.

Výzvy a potenciály z vonkajšieho prostredia:	Limity a problémy z vonkajšieho prostredia:
Potenciál získať nenávratný finančný príspevok z EÚ zdrojov pre krytie investičných zámerov v obci	Malý záujem investorov o menšie obce.
V rámci Mikroregiónu existuje možnosť vytvárať spolupráce založené na synergii s obcami	Nedostatočne rozvinutý cestovný ruch v okolí obce/mikroregiónu.
V blízkom okolí obce funguje rozvinutý cestovný ruch.	Zlý stav životného prostredia v okolí obce/v mikroregiónu.
Možnosť prilákať investorov.	Nepochopenie potenciálu disponibilných rozvojových zdrojov obce.

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Tomuto bodu je z pohľadu tvorby PHRSR venovaná mimoriadna pozornosť nakoľko výzvy, potenciály, limity a problémy vytvárajú väčšinou vzájomne previazaný logický hierarchický systém. Preto v tomto bode nedôjde len k identifikácii samostatných javov, ale najmä vzájomných väzieb a ich príčinných súvislostí. Nasledne budú výstupy tohto kroku spracované vo forme stromu výziev a problémov, ktorý tento systém a jeho väzby

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

vizualizuje. Samotný strom je potom možné následne použiť k zadefinovaniu logického systému, teda stromu, cieľov a opatrení, ktoré sa budú vzťahovať na identifikované výzvy, potenciály, limity a problémy.

Silné stránky	Slabé stránky
• autobusové zastávky • v obci je obecný vodovod • obec je plynofikovaná • obec je vybavená materskou školou a základnou školou • v obci sa nachádza súkromná stredná škola • v obci sa nachádza pošta • obec disponuje zdravotným strediskom a lekárnou • v obci je zriadená terénna sociálna služba, • v obci je zriadená MOaPS • dostatok voľnej pracovnej sily • ochota zo strany samosprávy riešiť zlé ekonomickú a sociálnu situáciu miestneho obyvateľstva • možnosť osídľovania a budovania rodinných domov • výborná spolupráca s okolitými obcami • ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obce • obec má zriadený sociálny podnik	• v obci nie je vybudovaná kanalizácia a ČOV • zlý stav rigolov • nedostatok oddychových zón pre deti a mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov • nevyhovujúci stav verejného osvetlenia • absencia detského ihriska • absencia športovísk • nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov • malé možnosti rekreačno-športového využitia v obci • nedostatočné možnosti základných a doplnkových služieb • nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam • nedostatočný kamerový systém • nedostatočné využívanie daností pre rozvoj turizmu a agroturizmu • nevyhovujúci technický stav úsekov chodníkov • nedostatočná infraštruktúra • absencia výrobných podnikov v obci • nedostatok vhodných priestorov pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • absencia sociálnej starostlivosti pre starších občanov • nedostatok obecných pozemkov a ich roztrieštenosť • slabá ekologická uvedomelosť občanov • nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov • nedostatočné využívanie prírodného potenciálu

	• nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce
Príležitosti	Ohrozenia
• využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ na rozvojové aktivity obce • potenciálni investori – firmy realizácia opatrení na zvýšenie bezpečnosti ako občanov, tak aj návštevníkov • vybudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • zlepšovanie podnikateľského prostredia • dobudovaním prvkov technickej infraštruktúry zabezpečiť ďalší rozvoj podnikateľských aktivít v obci • možnosti rekvalifikácie obyvateľov • rozvoj športových a rekreačných aktivít s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia • potencionálna spolupráca s okolitými obcami • podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie • predchádzanie vzniku odpadov • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce • realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia	• negatívne sociálne prostredie • ekonomicky stagnujúci región – pretrvávajúce negatívnych dopadov hospodárskej krízy • slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia • nárast produkcie komunálneho odpadu • dlhodobá nezamestnanosť • zanedbávanie podpory štátu v oblasti malého a stredného podnikania • starnutie obyvateľstva • finančne náročná a pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry • nevyužitie prístupných zdrojov pre rozvoj obce vo všetkých smeroch • nedostatočný rozvoj turistických aktivít v okolí obce • bariéry pri získavaní prostriedkov z fondov EÚ • slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia • negatívny dopad nevyužitých brownfieldov na životné prostredie obce • záplavy obce spôsobené neudržiavanými vodnými tokmi a nedostupnosťou plošných vodozadržných opatrení.

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Využitím SWOT analýzy jednotlivých čiastkových oblastí boli vyšpecifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré prispeli k tvorbe návrhov a odporúčaní pre vypracovanie rozvojového dokumentu obce Malčice. Výstupom SWOT analýzy je tak nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov k ďalšiemu rozvoju obce: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva alebo stratégie úniku.

Na základe častí SWOT analýzy je možné konštatovať, že výsledkom SWOT analýzy je prijatá **OFENZÍVNA STRATÉGIA**, pri ktorej silné stránky obce majú prevahu nad slabými stránkami, nad príležitosťami

a ohrozeniami. Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Samostatnou oblasťou analytickej časti je identifikovanie potenciálnych nástrojov a možných prístupov na riešenie výziev a problémov, ktoré sa stali osvedčenými nielen na úrovni lokálnej, ale aj v národnej alebo nadnárodnej praxi.

Pri tomto postupe sa identifikujú analýzou overené postupy - pozitívne prvky, rešpektujúc ich možné obmedzenia pri prenose skúseností. Tie môžu vyplývať z rozdielnosti prostredia (legislatívne, sociálne, ekonomické, geografické), rovnako tak z rôznej východiskovej situácie.

Metódou používanou v rámci spracovania tejto analýzy je porovnanie situácie a potenciálov rozvoja obce so situáciou a potenciálmi rozvoja inej porovnateľnej obce v rámci tzv. benchmarkingu. Porovnanie je vhodné sústrediť na obce, ktoré môžu byť vnímané ako konkurenti alebo naopak - sú príkladmi napredovania v dosiahnutom prograse, prípadne príkladmi dobrej praxe, ktorú je možné zohľadniť pri riešení obdobných výziev a problémov.

Benchmarking pre účel spracovania tohto dokumentu je možné zadefinovať ako proces porovnávania a merania vlastných bežiacich procesov s porovnateľnými procesmi vo vybraných (porovnávaných) subjektoch. Cieľom takého porovnania je zisk informácií, kde vzniká odchýlka, ktorá predstavuje tzv. úzke miesto procesu. Tak môže obec identifikovať problém a zaviesť zlepšenia. Práve cez porovnanie s najlepšími.

Východisková situácia obcí v najbližšom okolí

V najbližšom okolí zápasia všetky obce s obdobnými problémami a to nielen na úrovni rozvoja. Najčastejšími problémami obcí s nízkym počtom obyvateľov sú nedostatok finančných prostriedkov a slabý ľudský kapitál v spojení s prestarnutým obyvateľstvom. Okrem frustrácie patria medzi bariéry rozvoja obcí v bezprostrednom prostredí známe problémy s infraštruktúrou, nezamestnanosťou, či nízkym alebo málo využiteľným vzdelaním. Problémom je i fakt, že malé obce sa často bránia alebo im chýba príležitosť spájať sa do mikroregiónov. Istou prednosťou obce Malčice v porovnaní so susednými obcami je jej rozsiahly kataster využiteľný pre turistiku.

2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Každá obec disponuje zdrojmi, ktoré je možné definovať ako faktory jej rozvoja (ekonomického a sociálneho). Zdroje a faktory, ktoré sa nachádzajú v rámci hraníc katastrálneho územia obce sa označujú ako vnútorné (endogénne) faktory rozvoja. Zdroje a faktory, ktoré vplývajú na rozvoj obce spoza hraníc obce tvoria vonkajšie (exogénne) faktory rozvoja. Súbor faktorov a zdrojov rozvoja obce tvorí rozvojový potenciál konkrétnej obce.

Prehľad faktorov rozvoja obce Malčice

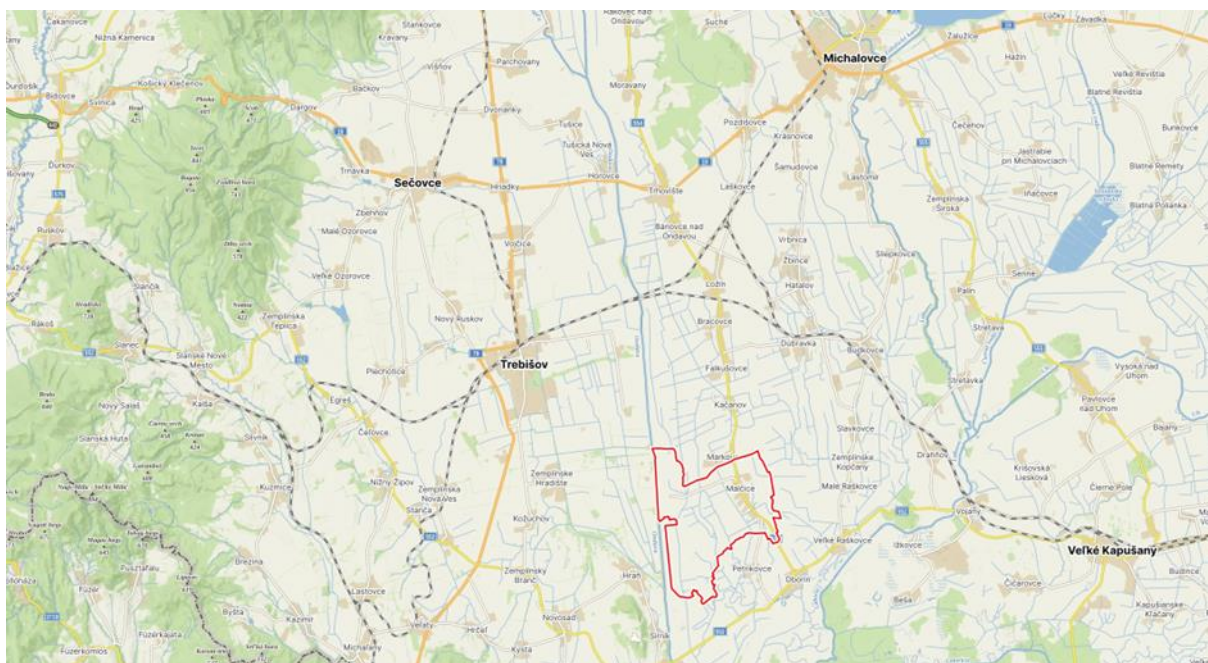
Rozvojové faktory je možné členiť do nasledovných skupín:

- prírodné zdroje,
- sociálna infraštruktúra obyvateľstva,
- technická infraštruktúra,
- ekonomické činnosti,
- rozpočet a majetok obce.

Prírodné zdroje

Obec Malčice leží uprostred Východoslovenskej nížiny na sprašovej Malčickej tabuli v okrese Michalovce, v Košickom kraji. Nadmorská výška v strede obce je 120 m n. m., v chotári 96-120 m n. m. Západnú časť chotára tvorí niva Ondavy s nevýraznými pieskovými presypmi a zamokrenými lúkami so slanomilnou vegetáciou.

Grafické znázornenie polohy obce Malčice

Obyvateľstvo

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Celkový počet obyvateľov obci v roku 2023: 1 453. Počet obyvateľov vykazuje rastúci i klesajúci trend vývoja.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15 - 65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (15 - 65 rokov) konkrétne 1 012 obyvateľov, najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, a to 124 obyvateľov.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostnej štruktúry sa takmer všetci obyvateľia hlásia k slovenskej národnosti (98,79%).

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva rôznorodá. V obci má najväčšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev 66,80%.

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelania je výrazom sociálno-ekonomického statusu obyvateľstva, ktorú charakterizuje počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej úrovni obyvateľstva. Z toho dôvodu je nutné venovať tejto oblasti zvýšenú pozornosť. Výrazné postavenie v obci má stredoškolské vzdelanie. Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a odbornej kvalifikácie je jedným z dôležitých predpokladov ďalšieho rozvoja životnej úrovne obyvateľov.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaradíme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. Nezamestnanosť v obci je na úrovni 28 %. Ľudský potenciál obce pre ďalší rozvoj možno využiť v širšom rámci na úrovni rozvoja mikroregiónu.

Technická infraštruktúra

Nasledujúca tabuľka uvádza technickú infraštruktúru v obci.

Technická infraštruktúra, občianska a dopravná infraštruktúra		Stav
Miestne komunikácie	Stav prevažnej časti miestnych komunikácií je dobrý.	
Chodníky	Stav existujúcich chodníkov je nevyhovujúci, vyžaduje si rekonštrukciu a dostavbu.	
Železničná stanica	V obci sa nenachádza železničná stanica.	
Autobusová zástavka	V obci sa nachádzajú 4 autobusové zastávky v nevyhovujúcom stave	

Vodovod	Obec má vybudovaný vodovod.
Kanalizácia	V obci nie je vybudovaná kanalizácia.
Čistička odpadových vôd	V obci nie je ČOV.
Rozvod plynu	Obec je plynofikovaná.
Zásobovanie teplom	Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne.
Elektrické vedenie	Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.
Verejné osvetlenie	Stav verejného osvetlenia je čiastočne vyhovujúci, obec využíva LED technológiu. Prevádzku verejného osvetlenia spravuje externá spoločnosť.
Pokrytie mobilných operátorov	Obec je pokrytá signálmi všetkých mobilných operátorov, kvalita signálov je prevažne dobrá.
Optická sieť na pripojenie internetu	Obec disponuje optickou sieťou.

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácností, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa je potrebné zriadiť zberný dvor aj kompostovisko. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Sociálna infraštruktúra obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské zariadenia. Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. Obec disponuje sociálnou infraštruktúrou:

Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	áno
Dom smútku	áno
Cintorín	áno
Kostol	áno
Materská škola	áno

Základná škola	áno
Stredná škola	áno
Školské ihrisko	áno
Futbalové ihrisko	áno
Ihriská (iné) napr. detské, multifunkčné	nie
Športová hala	nie
Telocvičňa	áno
Kúpalisko (umelé, prírodné)	nie
Zimný štadión (otvorený, krytý)	nie
Domov dôchodcov	nie
Knižnica	nie
Pošta	áno
Hotely, motely, penzión	nie
Turistické ubytovne	nie
Iné zariadenia cestovného ruchu	nie
Pohostinstvo	nie
Obchod, predajne	áno
Hasičská zbrojnica	áno
Zdravotné stredisko	áno
Lekárneň	áno
Obecný rozhlas	áno
Kino	nie
Denný stacionár (nezisková organizácia)	nie
Domov sociálnych služieb	nie

Štruktúra domového a bytového fondu

Väčšina obyvateľov v obci Malčice býva v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 292. Rodinné domy sú v dobrom stave. V obci sa nachádzajú 4 bytové domy.

Detailné spracovanie analýz obce tvorí prílohu č. 1 tohto dokumentu.

Prehľad disparít obce Malčice

Pri analýze problémov boli identifikované nasledovné disparity a limity rozvoja územia obce Malčice:

Oblasť rozvoja	Popis disparity
• Prírodné zdroje	▪ nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
• Obyvateľstvo	▪ starnúca populácia a klesajúci počet produktívneho obyvateľstva ▪ migrácia mladých obyvateľov
• Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj	▪ nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily ▪ dlhodobá nezamestnanosť
• Technická infraštruktúra	▪ technický stav verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu
• Sociálna infraštruktúra obce	▪ nedostatočná infraštruktúra zdravotnej starostlivosti ▪ chýbajúce inštitúcie poskytujúce sociálne služby

Tabuľka - disparity a limity rozvoja územia

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 7 – 10 rokov, pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia obce Malčice predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiť k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, strategická vízia obce Malčice je formulovaná nasledovne:

Vízia rozvoja:

Obec Malčice je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,
- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ:

Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky, ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

3.2. Štruktúra priorít a ich väzby

Zámerom tejto časti programu je **zadefinovať priority** a poskytnúť prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov **vo väzbe na hlavný cieľ a priority**, ktoré s určitosťou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a z nich plynúce návrhy projektov nemusia spadať len do kompetencie obce.

V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité, aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie hlavného cieľa obce Malčice je rozložené **do troch prioritných oblastí**, ktorých naplnenie je podmienené splnením špecifických cieľov, ktoré môžu byť v rámci dekompozície tvorené ďalšími špecifickými subcieľmi a spolu s vyššími cieľmi sa stávajú základnými piliermi pri realizácii hlavného cieľa.

Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Predstavenie obsahu jednotlivých priorít je možné najlepšie demonštrovať cez uvedenie špecifických cieľov, ktoré pod danú prioritu spadajú a práve ich jednotlivé splnenie zabezpečí aj naplnenie priority.

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Strategický cieľ: 1.1 Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Strategický cieľ: 2.1 Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce

Strategický cieľ: 2.2 Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Strategický cieľ: 3.1 Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov

Strategický cieľ: 3.2 Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia

Obrázok nižšie ilustruje prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít obce, ktorých naplnenie je možné dosiahnuť prostredníctvom naplnenia cieľov jednotlivých nástrojov (projektov), ktoré povedú k naplneniu jednotlivých špecifických cieľov, prostredníctvom ktorých je možné naplniť strategické ciele určené pre každú prioritnú oblasť obce.

Obr. Prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Obec Malčice je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,
- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ: Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

Priorita 1.

Moderná a inovatívna obec

Priorita 2

Obec atraktívna pre všetkých

Priorita 3

Eko obec

3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Stratégia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice na roky 2023 – 2029 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce.

Predkladaná časť PHRSR sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Malčice, so zohľadnením tvrdých dát (štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov, cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy).

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PHRSR každej obce, je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne.

Tu je nutné rešpektovať nielen súlad medzi Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR príslušného samosprávneho kraja v prípade PHRSR obce, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov.

K týmto dôležitým strategickým dokumentom, ktoré prispievajú k plneniu cieľov PHRSR priradujeme aj medzinárodné dohody, ako je:

- Agenda 2030,
- Urbact III,
- Akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov,
- Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021 - 2027,
- Program Slovensko 2021 – 2027 schválený Európskou komisiou dňa 23.11.2022.

Viacere dokumenty Európskej komisie a OECD odporúčajú spracovanie rozvojových stratégií na úrovni tzv. strategicko-plánovacích regiónov (ako čiastkových územných jednotiek pre plánovanie na subregionálnej úrovni), ktoré môžu byť chápané ako skupiny obcí pre potreby podpory regionálneho rozvoja. Predkladaná stratégia obce Malčice je vypracovaná za samostatnú územnú jednotku.

Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obce:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Eko obec

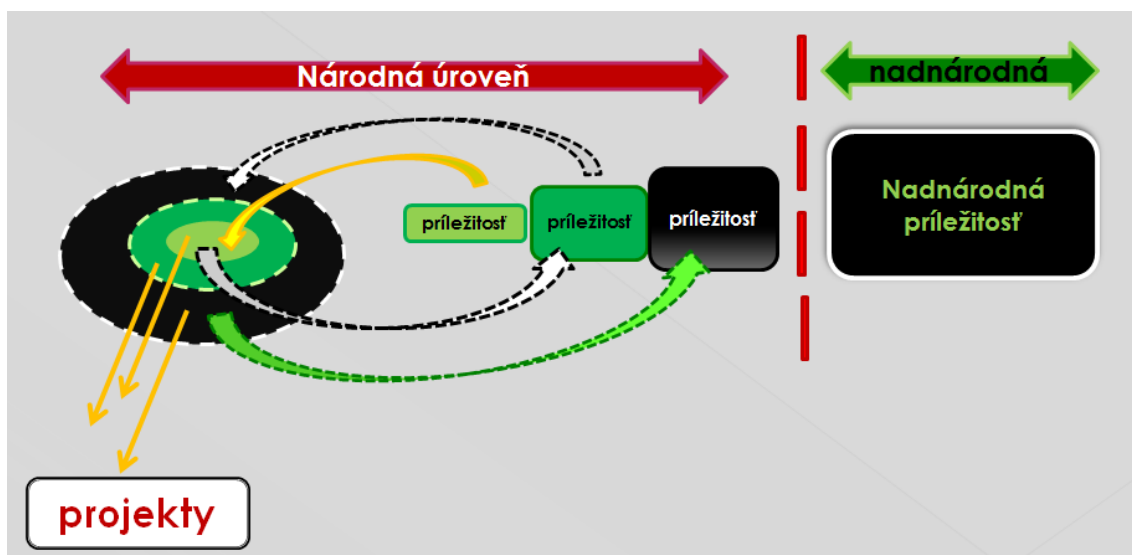
Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

TVORBA STRATÉGIE NA ZÁKLADE PRÍSTUPU K VYUŽITIU HODNÔT, KTORÉ PRE OBEC PONÚKA INOVAČNÝ PROJEKT (NÁSTROJ)

V súvislosti s inovačným procesom a pochopením významu **nástroja - inovačného projektu** je dôležité spomenúť možnosti ako využiť hodnotu, ktorú so sebou prináša realizácia inovačného projektu obce Malčice nielen z pohľadu realizátora inovácie, ale aj z pohľadu rozvoja obce:

- **krátkodobé využite príležitosti** – nepochopenie hodnoty inovačného nástroja: Pri tomto pohľade býva realizácia projektu vnímaná ako konečný cieľ, ktorým sa dosiahne projektový zámer a tým jeho význam končí. Cieľ projektu je naplnený, ale nebol koncipovaný a riadený, tak výstupy získané z projektu generovali ďalšie inovačné príležitosti, ďalšie možnosti pre rozvoj obce, napríklad získanie nových partnerstiev obce, vytvorenie nových inovačných príležitostí v obci, atď. Potenciál inovačného projektu ostáva takto nevyužitý;
- **dlhodobé využite príležitosti** – pochopenie hodnoty inovačného projektu: Druhý pohľad je vnímanie inovačného projektu len ako prostriedku, doslova nástroja, ktorý napomáha dosiahnuť vyšší - strategický cieľ obce. Tento prístup umožňuje maximálne využiť potenciál projektu, pretože využitá príležitosť generuje ďalšie príležitosti pre obec (implementácia jedného projektu vytvára podmienky pre vytvorenie ďalšieho projektu).

Obr. Špirála rozvoja obce pri implementácii projektov v PHRSR 2023 – 2029, jedna využitá príležitosť (projekt) generuje ďalšiu príležitosť

Využiť všetky ponúkané príležitosti a vyčerpať ich potenciál je jediná cesta k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR 2023 – 2029 a administratívna podpora

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch naplňajúce špecifické (sub)ciele definovaných priorít obce v období 2023-2029. Široký rámec navrhovaných projektov si bude vyžadovať zodpovednú prípravu obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu prípadne administratívnej podpory z externého prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2023-2029 venovať zvýšená pozornosť je náročnosť týchto projektov.

Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom, počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov, kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov a tie potom majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné spolupracovať s externými poradcami, odborníkmi, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov, ktoré budú reprezentované mini projektami s vlastnými postupmi a cieľmi tak, aby táto vhodne zvolená organizačná podpora dokázala sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom PHRSR na úrovni obce bude starosta obce, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHRSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinné, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu, či tzv. projektoví zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí hlavný kontrolór obce, prípadne príslušné komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie či partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu, či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2023 – 2029 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHRSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň, obec si kladie za cieľ, zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti, preto je dokument PHRSR obce živým dokumentom, ktorý do budúcnosti s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR a raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie, bude zároveň zodpovedné za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy.

Rovnako bude obecné zastupiteľstvo schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré bude obec ako prijímateľ dotácie v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

č.	Názov partnera	Úloha partnera pri implementácii stratégie
1	Obecný úrad Malčice	• výkonný orgán, administratívny orgán
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	• konzultačný a poradný orgán pri implementácii špecifických nástrojov PHRSR
3	Subjekty z cestovného ruchu v okrese/regióne	• zapojené pri príprave a realizácii nástrojov v oblasti cestovného ruchu
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	• zabezpečenie možností získať NFP k implementácii projektov
5	Susediace obce v rámci okresu/regiónu	• spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	• spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	• spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

8	Subjekty tretieho sektora – mimovládne organizácie	• spolupráca, podľa potrieb konkrétneho projektu
---	---	--

Tabuľka: Prehľad partnerov pre implementáciu PHRSR

4. Implementačný plán

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Strategický cieľ 1.1: Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce

1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce

- **Projekt: Vybudovanie kanalizácie a ČOV**

Nástroje:

Vybudovanie kanalizácie a ČOV

- **Projekt: Rekonštrukcia obecného vodovodu**

Nástroje:

Dobudovanie obecného vodovodu

- **Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia**

Nástroje:

Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia

- **Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia kamerového systému**

Nástroje:

Dobudovanie a rekonštrukcia kamerového systému

- **Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu**

Nástroje:

Modernizácia obecného rozhlasu

1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry

- **Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií**

Nástroje:

Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií

Dobudovanie nových, miestnych cestných komunikácií

- **Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov**

Nástroje:

Rekonštrukcia chodníkov

Vybudovanie chodníkov

- **Projekt: Modernizácia autobusových zastávok**

Nástroje:

Modernizácia autobusových zastávok

- **Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia**

Nástroje:
Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR
• Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci
Nástroje:
Príprava priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít
Podpora miestnych podnikateľských subjektov
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce
• Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce
Nástroje:
Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori
Rozvoj cezhraničnej spolupráce (udržiavanie a rozvíjanie zahraničných partnerstiev s inými subjektmi - obce, mestá, podnikatelia, investori)
Zbieranie pozitívnych, inšpiratívnych skúseností a príkladov dobrej praxe z okolitých obcí (ako aj zo zahraničia) a ich následná aplikácia do života obce
Vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých
Strategický cieľ 2.1: Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce
Strategický cieľ 2.2: Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci
• Projekt: Podpora a rekonštrukcia individuálnej domovej výstavby
Nástroje:
Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie, plynofikácia, internet)
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci
• Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu
Nástroje:
Rekonštrukcia obecného úradu (zateplenie, a pod.)
• Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu
Nástroje:
Rekonštrukcia kultúrneho domu
• Projekt: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
Nástroje:
Modernizácia hasičskej zbrojnice
• Projekt: Rekonštrukcia materskej školy
Nástroje:

Rekonštrukcia materskej školy (novostavba – rozšírenie kapacít)
• Projekt: Rekonštrukcia základnej školy
Nástroje:
Rekonštrukcia základnej školy
• Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska v základnej škole
Nástroje:
Výstavba multifunkčného ihriska v základnej škole
• Projekt: Zriadenie komunitného centra
Nástroje:
Zriadenie komunitného centra
• Projekt: Podpora sociálneho podniku
Nástroje:
Podpora sociálneho podniku
2.3 Podpora integrácie MRK v obci
• Projekt: Pokračovanie miestnej občianskej a preventívnej služby
Nástroje:
Pokračovanie miestnej občianskej a preventívnej poriadkovej služby
• Projekt: Pokračovanie terénnej sociálnej práce
Nástroje:
Pokračovanie terénnej sociálnej práce
• Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK
Nástroje:
Vytvorenie Systému bývania s prvkami prestupného bývania
Výstavba/rekonštrukcia bytového domu s nižším a vyšším štandardom bývania
• Projekt: Vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov k pozemkom
Nástroje:
Vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov k pozemkom pod obydliami obyvateľov z MRK
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci
• Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí
Nástroje:
Podpora kultúrnych podujatí
Podpora športových podujatí
• Projekt: Výstavba detského ihriska
Nástroje:
Výstavba detského ihriska
• Projekt: Modernizácia futbalového ihriska
Nástroje:
Modernizácia futbalového ihriska (zavlažovací systém, záchytné siete, a pod.)

- **Projekt: Vybudovanie amfiteátra**

Nástroje:

Vybudovanie amfiteátra

- **Projekt: Revitalizácia zelených plôch**

Nástroje:

Revitalizácia a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce

Osadenie prvkov drobnej architektúry

2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu

- **Projekt: Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok**

Nástroje:

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok (kúria, kaplnka, kostol)

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Strategický cieľ 3.1.: Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov a návštevníkov obce

Strategický cieľ 3.2: Podporiť aktivity smerujúce k ochrane životného prostredia

3.1 Prevencia pred povodňami

- **Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov**

Nástroje:

Rekonštrukcia jestvujúcich rigolov

Dobudovanie rigolov

- **Projekt: Protipovodňové opatrenia**

Nástroje:

Riešenie odvodňovacích kanálov

Revitalizácia a ochrana tokov

Regulácia, úprava a spevnenie brehov vodného toku

Vytvorenie retenčných vodných plôch s možnosťou rekreačného využitia

- **Projekt: Vodozádržné opatrenia**

Nástroje:

Výstavba dažďových záhrad

Vybudovanie vsakovacích plôch

Sadenie prvkov zelenej infraštruktúry

- **Projekt: Pozemkové úpravy**

Nástroje:

Sceľovanie pozemkov, úprava cestných komunikácií a poľných ciest

3.2 Podpora zhodnocovania odpadov

- **Projekt: Výstavba zberného dvora**

Nástroje:

Vybudovanie zberného dvora

Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a separáciu odpadov

• Projekt: Výstavba kompostoviska
Nástroje:
Zriadenie lokálneho kompostoviska
Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a zhodnocovanie BRKO
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci
• Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
Nástroje:
Zakúpenie a inštalovanie fotopascí
Monitorovanie oblasti
Kontrola dodržiavania čistoty a poriadku na verejných priestranstvách
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov
• Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce
Nástroje:
Zníženie energetickej náročnosti verejných budov
Zavedenie obnoviteľných zdrojov energie (slnečná)
• Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie
Nástroje:
Prevádzkovanie zariadení na využitie slnečnej energie

5. Merateľné ukazovatele nástrojov, harmonogram a finančný plán

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- **Ukazovatele výstupu** označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.
- **Ukazovatele výsledku** sú hmatateľnými produktmi projektu a bývajú objektívne overiteľnými ukazovateľmi cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. Medzi výstupom a výsledkom je logická väzba.
- **Ukazovatele dopadu** vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak, ako aj pri ukazovateľoch výsledku, absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PHRSR obce Malčice budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku, ukazovatele dopadu, ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Nástroje“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer).

5.1. MERATEĽNÉ UKAZOVATELE NÁSTROJOV

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Zodpovedná inštitúcia	MJ	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2023	2029
Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec					
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce					
Výsledok	Vybudovaná kanalizácia a ČOV	Obec	súbor	0	1
Výsledok	Rekonštruovaný obecný vodovod	Obec	súbor	1	1
Výsledok	Zmodernizované a dobudované verejné osvetlenie	Obec	súbor	1	1

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Výsledok	Dobudovaný a rekonštruovaný kamerový systém	Obec	súbor	1	1
Výsledok	Zmodernizovaný obecný rozhlas	Obec	súbor	1	1

1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry

Výsledok	Zrekonštruované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	2 500
Výsledok	Nové miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	3000
Výsledok	Zrekonštruované chodníky	Obec	m	0	1 500
Výsledok	Nové chodníky	Obec	m	0	1 000
Výsledok	Zmodernizované autobusové zastávky	Obec	počet	4	4
Výsledok	Zmodernizované prvky bezpečnostného dopravného značenia	Obec	súbor	0	5

1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR

Dopad	Podpora podnikateľa (SHR, SZČO, MSP)	Obec	počet	0	2
-------	--------------------------------------	------	-------	---	---

1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce

Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	0	2
Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	0	2
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	Obec	počet	0	3

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci

Výsledok	Zrekonštruovaná základná infraštruktúra pri individuálnej domovej výstavbe	Obec	súbor	1	1
----------	--	------	-------	---	---

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci

<i>Výsledok</i>	Zrekonštruovaný obecný úrad	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Zrekonštruovaný kultúrny dom	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Zrekonštruovaná hasičská zbrojnica	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Zrekonštruovaná materská škola	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Zrekonštruovaná základná škola	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Multifunkčné ihrisko v areáli základnej školy	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Komunitné centrum	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Podporený sociálny podnik	Obec	počet	1	1

2.3 Podpora integrácie MRK v obci

<i>Výsledok</i>	MOaPS	Obec	súbor	0	1
<i>Výsledok</i>	Terénna sociálna práca	Obec	súbor	0	1
<i>Výsledok</i>	Skvalitnené bývanie pre obyvateľom MRK	Obec	súbor	0	1
<i>Výsledok</i>	Vysporiadané majetkovoprávne vzťahy k pozemkom	Obec	súbor	0	1

2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci

<i>Výsledok</i>	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	0	10
<i>Výsledok</i>	Počet podporených/zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	0	10
<i>Výsledok</i>	Nové detské ihrisko	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Zmodernizované futbalové ihrisko	Obec	počet	1	1
<i>Výsledok</i>	Amfiteáter	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Zrevitalizované verejné priestranstvá	Obec	počet	0	3
<i>Výsledok</i>	Osadené prvky drobnej architektúry	Obec	počet	0	20

2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu

<i>Výsledok</i>	Zrekonštruované kultúrne pamiatky	Obec	počet	3	3
-----------------	-----------------------------------	------	-------	---	---

Prioritná oblasť 3: Eko obec

3.1 Prevencia pred povodňami

<i>Výsledok</i>	Vybudované rigoly	Obec	m	0	1 000
<i>Výsledok</i>	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	0	2 500
<i>Výsledok</i>	Zavedené protipovodňové opatrenia v obci	Obec	počet	0	3
<i>Výsledok</i>	Zavedené vodozádržné opatrenia v obci	Obec	počet	0	4
<i>Výsledok</i>	Pozemkové úpravy	Obec	súbor	0	1

3.2 Podpora zhodnocovania odpadov

<i>Výsledok</i>	Zberný dvor	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Technika a vozidlá na zber a separáciu odpadov	Obec	počet	0	3
<i>Výsledok</i>	Kompostovisko	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Technika a vozidlá na zber a zhodnocovanie BRKO	Obec	počet	0	3

3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam

<i>Výsledok</i>	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	0	3
-----------------	--------------------	------	-------	---	---

3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce

<i>Výsledok</i>	Zrekonštruované objekty s cieľom zníženia energetickej náročnosti	Obec	počet	0	1
<i>Výsledok</i>	Zavedené obnoviteľné zdroje energie	Obec	súbor	0	1

5.2. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, ako aj vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PHRSR obce Malčice je nasledovná:

- Akčný plán obce
- Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora
- Komunikačná stratégia obce
- Návrh systému monitorovania a hodnotenia

5.2.1 Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadefinovaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom je v ňom uvádzaná konkrétna inštitúcia zodpovedná za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy aj predpokladané zdroje financovania.

Akčný plán 2023 - 2029			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (EUR)
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2023-2029	obec	9 000 000,00
Projekt: Rekonštrukcia obecného vodovodu	2023-2029	obec	4 000 000,00
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	2023-2029	obec	30 000,00
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia kamerového systému	2023-2029	obec	40 000,00
Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu	2023-2029	obec	20 000,00
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	2023-2029	obec	1 500 000,00
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov	2023-2029	obec	1 800 000,00
Projekt: Modernizácia autobusových zastávok	2023-2029	obec	15 000,00
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	2023-2029	obec	5 000,00
1.3 Podpora podnikateľov - SZČO, MSP, SHR			
Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	2023-2029	obec	10 000,00
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce			
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2023-2029	obec	20 000,00
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci			

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby	2023-2029	obec	500 000,00
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci			
Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu	2023-2029	obec	600 000,00
Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu	2023-2029	obec	200 000,00
Projekt: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	2023-2029	obec	150 000,00
Projekt: Rekonštrukcia materskej školy	2023-2029	obec	820 000,00
Projekt: Rekonštrukcia základnej školy	2023-2029	obec	250 000,00
Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska v základnej škole	2023-2029	obec	160 000,00
Projekt: Zriadenie komunitného centra	2023-2029	obec	250 000,00
Projekt: Podpora sociálneho podniku	2023-2029	obec	10 000,00
2.3 Podpora integrácie MRK v obci			
Projekt: Pokračovanie miestnej občianskej a preventívnej služby	2023-2029	obec	5 000,00
Projekt: Pokračovanie terénnej sociálnej práce	2023-2029	obec	5 000,00
Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK	2023-2029	obec	50 000,00
Projekt: Vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov k pozemkom	2023-2029	obec	50 000,00
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci			
Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí	2023-2029	obec	10 000,00
Projekt: Výstavba detského ihriska	2023-2029	obec	150 000,00
Projekt: Modernizácia futbalového ihriska	2023-2029	obec	50 000,00
Projekt: Vybudovanie amfiteátra	2023-2029	obec	250 000,00
Projekt: Revitalizácia zelených plôch	2023-2029	obec	20 000,00
2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu			
Projekt: Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	2023-2029	obec	800 000,00
3.1 Prevencia pred povodňami			
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov	2023-2029	obec	50 000,00

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Projekt: Protipovodňové opatrenia	2023-2029	obec	50 000,00
Projekt: Vodozádržné opatrenia	2023-2029	obec	200 000,00
Projekt: Pozemkové úpravy	2023-2029	obec	30 000,00
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov			
Projekt: Výstavba zberného dvora	2023-2029	obec	250 000,00
Projekt: Výstavba kompostoviska	2023-2029	obec	80 000,00
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavanie čistoty v obci			
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2023-2029	obec	5 000,00
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie			
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce	2023-2029	obec	300 000,00
Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie	2023-2029	obec	500 000,00

5.2.2 Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2023 - 2029. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu zo strany obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého odborného prostredia.

Zároveň si obec kladie za cieľ zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Dokument PHRSR obce je preto živým dokumentom, ktorý do budúcnosti s možnými aktualizáciami. Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie. Zároveň zodpovedá za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Obecné zastupiteľstvo bude zároveň schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré obec, ako prijímateľ dotácie, bude v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy. Komunikačná stratégia obce Malčice vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, ako aj zo skutočnosti, že úlohou samosprávy je zabezpečiť vzájomnú komunikáciu s občanmi. To znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti. Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavnými cieľovými skupinami v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia – zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ,
- externá komunikácia – občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená webová stránka obce, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj priamu - osobnú komunikáciu,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je úradná tabuľa umiestnená pred obecným úradom či obecný rozhlas,
- poslednou formou komunikácie je priama účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošná reklamná tabuľa (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúca informačná tabuľa (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Prostredníctvom obecného rozhlasu
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PHRSR 2023 - 2029 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadané očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

5.2.3 Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PHRSR chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávaní relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PHRSR. Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh naplňovania stanoveného časového harmonogramu a zadaných výstupov.

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok a

návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení. Výstupom monitorovania PHRSR na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválené riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok. Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplynú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2023 - 2029

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2025	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PHRSR prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, minimálne 1x ročne	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PHRSR	V roku 2024	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Podľa potreby	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov, pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	V roku 2029	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

5.3. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHRSR.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiaci tabuľka pre výber projektov.

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce sú hlavne:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného PHRSR obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok							Spolu (EUR)
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Moderná a inovatívna	4 932 000	3 288 000	2 466 000	2 466 000	1 644 000	1 644 000	0	16 440 000
Obec atraktívna pre všetkých	1 299 000	866 000	649 500	649 500	433 000	433 000	0	4 330 000
Eko obec	439 500	293 000	219 750	219 750	146 500	146 500	0	1 465 000
SPO LU (EU R)	6 670 500	4 447 000	3 335 250	3 335 250	2 223 500	2 223 500	0	22 235 000

5.3.1 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje				
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	13 090 000	10 472 000	1 309 000	854 500	454 500	13 090 000
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	3 320 000	2 656 000	332 000	266 000	66 000	3 320 000
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR	10 000	8 000	1 000	1 000	0	10 000

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	20 000	16 000	2 000	2 000	0	20 000
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	500 000	400 000	50 000	45 000	5 000	500 000
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci	2 440 000	1 952 000	244 000	144 000	100 000	2 440 000
2.3 Podpora integrácie MRK v obci	110 000	88 000	11 000	10 500	500	110 000
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	480 000	384 000	48 000	28 000	20 000	480 000
2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu	800 000	640 000	80 000	60 000	20 000	800 000
3.1 Prevencia pred povodňami	330 000	264 000	33 000	26 500	6 500	330 000
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov	330 000	264 000	33 000	22 500	10 500	330 000
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci	5 000	4 000	500	0	500	5 000
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov	800 000	640 000	80 000	75 000	5 000	800 000

Finančný rámec na realizáciu PHRSR

Finančný rámec na realizáciu PHRSR ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov, je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHRSR na celé jeho obdobie.

5.3.2 Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti. Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt
1	Najvyššia priorita	- projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy)	
2	Vysoká Priorita	- projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - projekty, ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce	Projekt: Vybudovanie kanalizácie a ČOV Projekt: Rekonštrukcia obecného vodovodu Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov Projekt: Protipovodňové opatrenia Projekt: Vodozádržné opatrenia Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu
3	Stredná priorita	- projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce	Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia kamerového systému

		- projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce	Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu Projekt: Modernizácia autobusových zastávok Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu Projekt: Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice Projekt: Rekonštrukcia materskej školy Projekt: Rekonštrukcia základnej školy Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska v základnej škole Projekt: Zriadenie komunitného centra Projekt: Podpora sociálneho podniku Projekt: Pokračovanie miestnej občianskej a preventívnej služby Projekt: Pokračovanie terénnej sociálnej práce Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí Projekt: Výstavba detského ihriska Projekt: Modernizácia futbalového ihriska	
--	--	---	--	--

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

			Projekt: Vybudovanie amfiteátra Projekt: Revitalizácia zelených plôch Projekt: Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok Projekt: Výstavba zberného dvora Projekt: Výstavba kompostoviska Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie
4	Nízka priorita	- projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadefinovaných projektových úvah bez jasného cieľa	Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci Projekt: Pozemkové úpravy Projekt: Vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov k pozemkom

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky pre výber projektov, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Malčice, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 39 projektov, pričom 8 projektov má vysokú prioritu, 27 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 4 projekty s nízkou prioritou.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

6. Riziká implementácie a ich prevencia

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené možné riziká súvisiace s prípravou, schvaľovaním a riešením nástrojov (projektov) a odhadnutý ich dopad na projekt a jeho kvalitu ako aj uvedené spôsoby a postupy eliminácie rizík.

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Schválenie a podpísanie projektu v neskoršom ako avizovanom termíne	Skrátenie doby realizácie projektu	Stredný	Naplánovanie dostatočnej časovej rezervy. Od podania projektu po schválenie projektu, podpísanie zmluvy a začiatok riešenia sa uvažuje s periódou 6 mesiacov.	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov.	obecný úrad, starosta obce
Nedostatky vo finančných tokoch všetkých zainteresovaných	Ohrozenie realizácie projektu zo strany dodávateľov	Stredný	Dohoda s dodávateľom prác, tovarov a služieb na 90 dňovej splatnosti faktúr.	Finančné plánovanie, komunikácia k finančnému plneniu všetkých zainteresovaných.	obecný úrad, starosta obce
Stabilita personálneho zabezpečenia projektu zo strany všetkých zainteresovaných	Ohrozenie plánovaných výsledkov aktivity	Nízky	Do projektu je navrhnutý vysoko profesionálny tím pracovníkov. Navrhovaný	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov.	obecný úrad, starosta obce

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

			počet osôb v projekte vychádza z doterajších skúsenosti obce s realizáciou obdobných nástrojov/ projektov.		
Nezvládnutie projektu po riadiacej stránke - neukončenie projektu v stanovenom termíne	Nepreplatenie výdavkov zo strany kontraktachného orgánu, ohrozenie dokončenia projektu	Nízky	Navrhnutá dostatočná časová rezerva.	Dôsledné plánovanie, priebežná kontrola a vyhodnocovanie dosiahnutých míľnikov a špecifických cieľov.	obecný úrad, starosta obce
Nedodržanie zmluvných podmienok zo strany dodávateľov služieb a tovarov	Ohrozenie realizácie projektu, ohrozenie plánovaných výsledkov projektu	Stredný	Výber najvhodnejšieho o dodávateľa cestou transparentného verejného obstarávania je zárukou výberu spoľahlivého partnera /dodávateľa/.	Kontrola procesu poverenou osobou.	obecný úrad, starosta obce
Neúspešné VO alebo potreba opakovať verejné obstarávanie	Časový posun, ohrozenie termínu ukončenia projektu	Nízky	Verejné obstarávanie bude zabezpečené osobou spôsobilou vo verejnom obstarávaní. (externé zdroje).	Využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu.	obecný úrad, starosta obce, externý partner

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

Riziká politické a legislatívne	Možné ohrozenie realizácie projektu	Nízky	Dôsledná znalosť legislatívnych noriem. Prioritný záujem obce a partnerov na realizácii projektu.	Znalosť legislatívy, využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu.	obecný úrad, starosta obce externý partner
Nezvládnutie projektu po technickej stránke	Ohrozenie dosiahnutia plánovaných výsledkov projektu	Nízky	Obec disponuje potrebným technickým vybavením, ktoré bude po dobudovaní umožňovať generovanie plánovaných výstupov.	Dôsledné plánovanie a priebežný monitoring.	obecný úrad, starosta obce
Nedostatok disponibilných kapacít	Ohrozenie postupu prác na projekte, ohrozenie harmonogramu a plánovaných výsledkov projektu	Stredný	Obec vyčlení dostatok disponibilných kapacít s možnou alternáciou pracovníkov pri odbornom dozere a kontrole implementácie.	Dôsledné plánovanie a priebežný monitoring.	obecný úrad, starosta obce
Riziko nezáujmu občanov o projektové dianie	Efektívna správa obce s využitím nástrojov pri plánovaní a implementovaní stratégií rozvoja	Stredné	Transparentný prístup vedenia obce k obyvateľom postavený na aktívnom postoji obce, smart nástroje.	Monitoring zapájania sa obyvateľov do účasti na verejnom živote, priebežné vyhodnocovanie a zlepšovanie procesu.	obecný úrad, starosta obce, obecné zastupiteľstvo

Riziko úbytku obyvateľov	Obec atraktívna pre život	Nízke	Osveta, v spojení s realizáciou nástrojov príslušného strategického cieľa.	Monitoring stavu kvality života v obci, dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi.	obecný úrad, starosta obce
---------------------------------	---------------------------	-------	--	--	----------------------------

Pre nastavenie riadenia rizík je vhodné v prípade závažnosti a početnosti rizík vytvoriť plán riadenia rizík, ako uvádza tabuľka vyššie. Základnými bodmi tohto postupu sú:

- identifikovanie možných rizík tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie,
- zhodnotenie ich významnosti,
- návrh opatrení na zníženie rizík a zodpovednosti za ich realizáciu,
- návrh postupov monitorovania a priebežného hodnotenia rizík.

Platí však, že základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

7. Riadenie implementácie

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Obecné Zastupiteľstvo	Úlohy a kompetencie : • bude schvaľovať PHRSR, • vyjadruje sa k procesu monitoringu, • priebežne prehodnocuje a v prípade potreby aktualizuje PHRSR.		
Hlavný kontrolór obce	Úlohy a kompetencie : • zabezpečuje kontrolu plnenia zadefinovaných cieľov, • zabezpečuje finančnú kontrolu (finančné krytie, súlad projektových rozpočtov s aktuálnym PHRSR obce).		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	9 členov – poslanci Obecného zastupiteľstva	Rozhoduje o začatí prípravných prác, presadzuje, zadáva úlohy, lobuje smerom k nadriadeným orgánom a zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie plánu	Zasadá minimálne kvartálne alebo podľa potreby, (členovia výboru budú menovaní po schválení PHRSR). Riadiaci výbor svoju činnosť môžu spustiť po menovaní. <u>Dôležité:</u> Zloženie výboru musí byť / bude vystavané tak, aby každý člen v rámci obce zohrával významnú úlohu v aktívnom živote obce (tým sa zabezpečí jeho schopnosť zasiahnuť pri realizácii a predchádzať tak vzniku problémov a možných odchýlok od plánu.)
Gestor	starosta obce	<u>V príprave:</u> Rozhoduje o začatí prípravných prác na základe predchádzajúceho	Gestor PHRSR je najvyšší reprezentant realizácie PHRSR do vnútra obce aj smerom navonok, teda vo vzťahu k nadriadeným orgánom.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice
na roky 2023 – 2029**

		súhlasu zastupiteľstva obce <u>V procese:</u> Koordinuje všetky zložky zodpovedné za implementáciu PHRSR	- Vede riadiaci výbor, zvoláva a vedie jeho zasadnutie.
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie (Koordinátor prípravných prác)	Pozícia obsadená externým dodávateľom	Koordinuje činnosti smerujúce k tvorbe dokumentu, spracováva dokument na základe dát z participatívneho procesu tvorby, metodicky usmerňuje proces kreovania PHRSR	Je poradným orgánom v procese tvorby. Usmerňuje a koordinuje činnosti tak, aby proces aj výsledok boli v súlade s metodikou a platnou legislatívou.
Poverenie koordinátora prípravných prác obce Malčice bude jasne a jednoznačne formálne komunikované, aby bola zaistená transparentnosť a nevznikali pochybnosti o jeho osobe a jeho právomociach. Poverenie koordinátora prípravných prác od gestora bude mať písomnú formu a bude dostupné ďalším stranám, ktoré budú zapojené do prípravy tvorby stratégie vrátane verejnosti.			
Prípravný tím + logistický tím	Zamestnanci obecného úradu	V príprave: Pripravuje podklady na rozhodnutie o aktualizácii, resp. o spracovaní nového PHRSR V procese: Podieľa sa na plnení realizácie jednotlivých úloh nástrojov, zabezpečuje činnosti spojené s monitoringom PHRSR. Zároveň zabezpečuje administratívnu podporu	Pripravuje podklady a zabezpečuje práce spojené s implementáciou a hodnotením PHRSR.

a zabezpečuje technicko
– obslužné činnosti.

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Odporúčania pre nižšie úrovne strategického riadenia

Nakoľko predkladaný dokument (PHRSR obce) je sám programom na najnižšom stupni verejnej správy, nie je možné z neho odvádzať odporúčania pre nižšie stupne riadenia.

Odporúčania pre nadradené úrovne strategického riadenia

Pri tvorbe PHRSR obce Malčice boli zohľadňované strategické dokumenty nadradenej úrovne. Pri aktualizácii strategických dokumentov vyšších úrovni na obdobie niekoľko rokov je potrebné prihliadať na konkrétne plány jednotlivých obcí, pretože práve tie dokážu – na základe poznania skutočných potrieb svojich obyvateľov – detailne reflektovať aktuálne problémy, ktoré je potrebné aj aktuálne riešiť. Zovšeobecňovanie konkrétnych problémov napr. malých obcí na úroveň regiónu totiž neodzrkadľuje vždy skutkový stav v konkrétnej obci.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

V procese implementácie PHRSR sa môžu objaviť problémy, ktoré následne ovplyvnia dosiahnutie vízie a naplnenie zadaných cieľov a celkovú efektívnosť implementácie. Možnosť výskytu týchto problémov predstavuje riziko pre naplnenie stratégie, preto je potrebné pomenovať potenciálne problémy ešte pred tým, ako sa vyskytnú, a pripraviť postupy na zníženie ich výskytu resp. na minimalizáciu ich dopadov.

Jedným z kľúčových prostriedkov na elimináciu rizika je definovanie a poznanie právomocí subjektov zapojených do procesu realizácie, spolu s odporúčaniami a požiadavkami na partnerské a spolupracujúce subjekty.

Tím pre koordináciu tvorby navrhne postup na zníženie rizík už pri formulovaní PHRSR a to voľbou stratégie, vhodných nástrojov a následne pri jej implementácii. Základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

V tomto kroku sa nastavia mechanizmy rozhodovacích a schvaľovacích procesov a to najmä kompetencie a pravidlá:

- monitoringu a hodnotenia plnenia úloh a výstupov implementácie PHRSR,
- operatívneho riadenia implementácie (koordinácie prác, komunikácia, riadenie využitia zdrojov a operatívne rozhodnutia),
- adaptácie a zmien stratégie na základe výstupov procesu monitorovania,

- manažmentu rizík

Tabuľka nižšie uvádza prehľad odporúčaní a požiadaviek na partnerské a spolupracujúce subjekty.

č.	Názov partnera	Prehľad odporúčaní a požiadaviek
1	Obecný úrad obce Malčice	- vytvára zázemie (technické a administratívne) pre koordináciu, implementáciu a monitoring PHRSR
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	- aktívny prístup a angažovanosť pri realizácii jednotlivých nástrojov
3	Subjekty z cestovného ruchu v okrese/regióne	- poradenstvo a spolupráca pri implementácii nástrojov, podľa podielu zapojenia do konkrétneho nástroja
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	- Odborné poradenstvo a spolupráca vedúca k získaniu nenávratných finančných príspevkov
5	Susediace obce v rámci okresu/regiónu	- spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov.

8.3. Záverečná správa

Na základe analýzy vykonanej pre účely tohto dokumentu je zrejmé, že hlavným problémom obce Malčice je nízky počet podnikateľských príležitostí či formy samozamestnania v obci, z čoho plyní vysoká miera dochádzky do zamestnania mimo obec.

Ďalšími problémami sa javia mobilita mladých ľudí, štrukturálna zaostalosť územia a celkový vidiecky charakter územia (čo nie je nutné vnímať vždy len ako negatívum). Uvedené problémy obmedzujú samotné možnosti obce ovplyvniť svoju východiskovú situáciu. Výrazným progresom pre obec je však dobudovanie chýbajúcej technickej a sociálnej infraštruktúry.

V rámci predkladaného dokumentu sa bude obec snažiť o zlepšenie a skvalitnenie stavu občianskej a technickej vybavenosti, čo v dlhodobom horizonte môže pomôcť k vytvoreniu predpokladov pre nárast počtu obyvateľov.

Vypracované súbory nástrojov vo forme tu uvádzaných návrhov projektov, môžu prispieť k novým podnikateľským a investičným príležitostiam obce spojenými s tvorbou nových pracovných miest v obci.

Podstatné je, aby bolo zachované smerovanie obce navrhnuté v tomto dokumente, ktoré vzniklo na základe východiskovej situácie (nadväzujúc na výstupy predchádzajúceho PHRSR), na základe definovaných potrieb obyvateľov so zapojením širokej verejnosti a na základe konsenzu všetkých zúčastnených partnerov.

PHRSR nie je fixným dokumentom pre nadchádzajúce obdobie, je možné ho v čase odôvodnene upravovať a aktualizovať. Ak sa do budúcnosti objaví nová spoločenská potreba, ktorá sa pretaví do nového nástroja PHRSR, teda projektu, bude musieť prejsť štandardizovanou procedúrou prípravy a pripomienkovania, aby sa následne zaradil do aktualizovaného programu.

A aj keď najväčšia váha zodpovednosti pri plánovaní rozvoja obce sa kladie na čelných predstaviteľov obce, je na všetkých aktéroch podieľajúcich sa na plánovaní, aby naplnením svojho „balíka úloh“ prispeli k napĺňaniu vytýčených cieľov v snahe zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce Malčice.

9. Využitie literárne zdroje

1. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja.
2. Program Slovensko 2021 – 2027 schválený Európskou komisiou dňa 23.11.2022.
3. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.
4. Agenda 2030.
5. Partnerská dohoda 2021 – 2027.

10. Prílohy

Príloha č. 1 Vstupné analýzy pre analytickú časť

História obce

Malčice sú známou archeologickou lokalitou (osídlenie v paleolite, neolitické sídlisko bukovohorskej kultúry, zo staršej doby bronzovej, otomanskej kultúry a z doby laténskej). Archeologické, písomné a jazykovedné doklady vedú k poznatku, že dedina Malčice jestvuje od veľkomoravského obdobia a patrí k najstarším v okolí.

Malčice boli zapisované do písomností od 13. do 17. storočia pod názvom Malcha, alebo Malcza. Meno dediny bolo odvodené od osobného mena Malica. Názov dediny je prvýkrát písomne doložený v roku 1274. V roku 1274 Malčice daroval kráľ Ladislav IV. Vavrincovi, synovi Petra. Na prelome 13. a 14. storočia patrili Štefanovi, synovi Pavla, ktorý v Malčiciach býval a ich názov používal v prídomku. V roku 1322 sú už Mačice spomínané ako farnosť.

Od svojho vzniku patrili viacerým zemepanským rodinám. Už v 13. storočí tu bol postavený hrad, jeden z hradov, ktoré boli postavené po tatárskom vpáde Belom IV.. Isté je, že Malčický hrad zbúrali v druhej polovici 15. storočia na rozkaz kráľa Mateja Korvína. Od roku 1461 sa tu často menili zemepáni.

Malčice mali v roku 1600 dvadsaťdva obývaných domov, kúriu zemanov, kostol, faru a školu. Od roku 1693 tu vlastnili majetky rodiny Bástyovcov, Oroszovcov, Stepanovcov, Szinnyeyovcov, Szent-Lélekyovcov, Balogovcov, Bothovcov a Szentiványiovcov. Od 18. storočia boli najväčšími vlastníkami Oroszovci. Od 19. storočia tu mali majetky hlavne rodiny Szentiványiovcov.

V Malčiciach stál aj kaštieľ, ktorý vystavali okolo roku 1862. Počas druhej svetovej vojny bol však úplne zničený a krásny park s exotickými stromami bol vyrúbaný. Okrem hradu a kaštieľa Súpis pamiatok ešte uvádza päť zemepanských kúrií a kúpele.

Malčice boli významné svojim aktívnym a bojovým vystúpením v časoch sedliackeho povstania na východnom Slovensku v roku 1831. Obyvatelia sa zaoberali chovom oviec, ošípaných a výrobou sudov. Začiatkom 20. storočia bola v obci výrobňa syrov a parná píla.

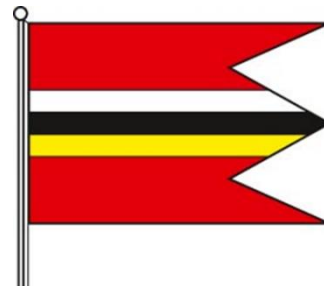

Symbody obce

Erb obce

Vlajka obce

Územie obce

Obec Malčice s rozlohou 2266 ha leží uprostred Východoslovenskej nížiny na sprašovej Malčickej tabuli v okrese Michalovce, v Košickom kraji. Nadmorská výška v strede obce je 120 m n. m., v chotári 96 - 120 m n. m.. Západnú časť chotára tvorí niva Ondavy s nevýraznými pieskovými presypmi a zamokrenými lúkami so slanomilnou vegetáciou.

Charakteristika prírodného prostredia

Geológia

V katastri obce Malčice sa zúčastňujú neogénne a kvartérne sedimenty. Celkove možno zhrnúť geologické pomery nasledovne: Nížinná časť chotára je pokrytá sprašovými uloženinami. Západným smerom od zastavaného územia odlesnený chotár prechádza do roviny k ľavému brehu Ondavy. Východne od obce sú pôdy typu hnedozeme, západne od intravilánu obce v malej časti sú hnedozeme a piesočnaté pôdy s naviatymi pieskovými dunami, ktoré po odťažení vytvárajú lokality s pomiestnymi zamokrenými biotopmi.

Geomorfológia

Oblasť katastra sa zaraďuje do dielčieho povodia Ondavy a hydrogeologického rajónu QN 106 kvartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po Trebišov. Východoslovenská nížina, ktorej súčasťou je i Ondavská rovina, teda aj územie Malčice, vznikla nerovnomernými tektonickými poklesmi zemskej kôry vo vnútri karpatského oblúka v priebehu neogénu a kvartéru. Poklesové pohyby podmienili i prevahu akumulačných procesov a tým plochý nížinný reliéf, tvorený riečnymi nánosmi, sprašami a

viatymi pieskami. Geneticky predstavuje severnejšiu časť rozsiahlejšej intrakarpatskej tektonickej depresie Východoslovenskej panvy. Pozdĺž rieky Ondavy sú uložené sedimenty v podobe štrkov, pieskov a kalov. Tvoria poriečnu nivu. Medzi charakteristické krajinné jednotky popri Podslanskej, Podvihorladskej, Vranovskej a Zalužickej pahorkatine patrí i Pozdišovský chrbát. Pozdišovský chrbát je výškovo členitejší, viac vyzdvihnutá polygénna pahorkatina. Do Východoslovenskej pahorkatiny patrí i Ondavská niva, ktorá zaberá časť menej podmäčianých agradačných valov so stredne ťažkým substrátom, plytšími a vlhšími depresiami s výskytom piesočnatých lokalít. Nachádza sa v medzivalovej depresnej oblasti zvanej Malčicko - Moravanská depresná oblasť.

Klimatické pomery

Teplá klimatická oblasť v rámci Východoslovenskej pahorkatiny a roviny je charakterizovaná teplou nížinnou klímou s dlhým, teplým a suchým letom, krátkou, chladnou suchou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Z hľadiska vlhového ide o suchú až mierne suchú podoblasť.

Hydrologické pomery

Územie spadá celkovo do hlavného povodia Bodrogu, ktorý vzniká sútokom riek Latorica, Laborec a Ondava, ktoré majú nížinný charakter. Hydrologickú sieť zaraďujeme do oblasti vrchovinovo – nížinnej. Keďže územie nemá dostatočný sklon na odvedenie povrchových vôd, na ochranu pred veľkými vodami boli vykonané rozsiahle vodohospodárske úpravy a to najmä ohradzovanie vyššie uvedených riek. Vnútorne vody sú odvádzané severo-južným smerom do rieky Ondavy hustou sieťou melioračných kanálov. Podzemné vody sú viazané na hrubú vrstvu kvartérnych, resp. fluviaľno – eolických pieskov, v podloží ktorých je 2 - 5 m hrubá málopropustná vrstva povodňových hĺn a ílov s rozličnou prímесou piesčitej frakcie. Podložie je tvorené z hydrogeologického hľadiska nepriepustnými neogénnymi ílmi. Podzemné vody riešeného územia sú napájané vodou z rieky Ondavy. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri obce smerom na juhozápadným od zastavaného územia po rieku Ondava, sú priaznivejšie podmienky na získanie ďalších zdrojov podzemných vôd. Katastrálne územie obce Malčice je odvodňované kanálmi. Keďže územie nemá dostatočný sklon na odvedenie povrchových vôd, na ochranu pred veľkými vodami boli vykonané rozsiahle vodohospodárske úpravy s vybudovaním ochranných protipovodňových hrádzi a prečerpávacej stanice vnútorných vôd. Zvýšené prietoky sú evidované nárazovo, pri jarnom topení snehov a v prípade intenzívnych dlhšie trvajúcich zrážok. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu územia. Hydrológia vodného toku Latorice a jej

prítokov je ovplyvňovaná procesmi priľahlej nížiny. Hydrologický režim sa z dôvodu aj globálnych zmien a ľudských zásahov z minulého obdobia, výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Súčasný hydrologický režim je výrazne rozkolísaný a v 7-mich mesiacoch v roku sú evidované záporné hodnoty prietokov.

Podzemné vody sú viazané na hrubú vrstvu kvartérnych, resp. fluvialno – eolických pieskov, v podloží ktorých je 2 - 5 m hrubá málopriepustná vrstva povodňových hĺn a ílov s rozličnou prímесou piesčitej frakcie. Podložie je tvorené z hydrogeologického hľadiska nepriepustnými neogénnymi ílmi. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája.

Hydrogeologické pomery v neogénnych horninách sú závislé na genéze hornín. Stupeň transmisivity sedimentárnych neogénnych hornín je veľmi nízky, pre formovanie a tvorbu zásob podzemných vôd majú skôr funkciu izolátora pre kolektory kvartérnych vôd. V neogénnych sedimentárnych horninách sú podzemné vody viazané na priepustné polohy pieskov a štrkov. Vody infiltrujú v okrajových častiach nížiny a prenikajú do priepustných vrstiev neogénnych sedimentov, ktoré tvoria tlakové horizonty. Neogénne vulkanické horniny plnia hlavne infiltračnú funkciu. Zrážky, ktoré infiltrujú do neovulkanického komplexu, sa podieľajú na obehu podzemných vôd v podpovrchovom pásme, alebo hlbšie v zónach tektonického porušenia hornín. Podzemné vody neovulkanitov sú odvodňované prameňmi, alebo prestupujú do sedimentárnej výplne. Hydrogeologické pomery kvartérnych sedimentov sú závislé na prevládajúcom zastúpení zemín a ich genetického vývoja. Proluvialne a fluvialne sedimenty reprezentujú v posudzovanom území najlepšie prostredie pre infiltráciu a akumuláciu podzemných vôd. Transmisivita je prevažne stredná, podľa percenta zahlinenia štrkov, intenzity zrážkových pomerov a dotácie povrchových tokov.

Pôdna charakteristika

V posudzovanom území sa vyskytuje pomerne málo pestrá škála pôd, čo vyplýva z prírodných podmienok územia. Pôdy boli analyzované na základe mapovania tzv. pôdnoekologických jednotiek. Mapované pôdne jednotky boli zatriedené podľa platného morfogenetického klasifikačného systému pôd, ktorý sa používa jednotne pre poľnohospodárske aj Malčice pôdy.

V záujmovom katastrálnom území Malčice prevládajú ilimerizované pôdy, fluvizeme, miestami hnedozeme. V širšom záujmovom území aj terestrické ilimerizované pôdy až oglejené pôdy na sprašových a iných hlinách s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Ich využitie je hlavne ako orné pôdy s prevahou pestovania obilnín, kukurice, strukovín a krmovín. Náchylnosť na kontamináciu pôd je v možnosti translokácie kontaminovaných látok do hlbších častí pôd profilu a do podzemných vôd.

FAUNA, FLÓRA, VEGETÁCIA

Charakteristika fauny

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Vzhľadom na to možno vo faune rozlíšiť z hľadiska zoogeografického tieto hlavné zložky: kozmopolitnú, holarktickú, paleoarktickú, európsko - sibírsku, karpatskú, ale i endemickú a reliktnú.

Stručná charakteristika hlavných skupín živočíšnych spoločenstiev v území:

Zoocenózy lužných lesov

V týchto spoločenstvách sa vyskytujú druhy živočíchov, prispôbené životu na zatienených lesných stanovištiach s vyšším stupňom vlhkosti. Dôležitou súčasťou týchto ekosystémov sú cenózy pôdnej fauny. K najvýznamnejším skupinám bezstavovcov týchto lesov patria ulitníky, pavúky, kosce, roztoče, šváby, blanokrídlavce (najmä mravce), dvojkrídlavce, vošky, chrobáky, rovnokrídlavce, motýle. Zo stavovcov sú typickými obyvateľmi týchto lesov napr. rosníčka zelená, užovka obyčajná, z vtákov volavka popolavá, kukučka obyčajná, d'ateľ veľký, sýkorka veľká, drozd plavý, slávik obyčajný, kúdeľníčka lužná, svrčiak riečny, z cicavcov piskor obyčajný, ryšavka žltohrdlá, hrdziak hôrny a i.

Zoocenózy vôd

Tvoria ich živočíchy, prispôbené životu vo vode (či už trvalému alebo dočasnému) alebo na vodnej hladine. Zloženie zoocenóz ovplyvňuje najmä charakter vodného prostredia - či ide o stojaté vody, pomaly alebo rýchlo tečúce, oligo- mezo- alebo eutrofné, so zatienenou alebo odkrytou vodnou hladinou, čistota vody a pod.). Na jednotlivé typy vodného prostredia sa viažu charakteristické cenózy zoobentosu, citlivo reagujúce najmä na čistotu vody a obsah rozpustených látok. V tečúcich vodách riek a väčších potokov nižších polôh sú typické napr. ploskule, kriváky, raky, lastúrniky, kôrovce, larvy hmyzu: podeniek, pošvatiek, potočníkov, pakomárov. Z rýb je to najmä mrena obyčajná, kolok menší, podustva, plž obyčajný, pleskáč vysoký, plotice, štika a i. Cenózy rýb bývajú značne ovplyvnené zarybňovaním. Zoocenózy stojatých vôd sú zvyčajne druhovo bohaté. Z bezstavovcov sú typické jednobunkové organizmy (bičikovce, koreňonožce, výtrusníky), maloústniky, vírniky, pijavice,

ulitníky, lastúrníky, kôrovce, vodné roztoče, chrobáky, bzdochy, larvy komárov a pakomárov, podeníek, vážiek, pošvatiek a potočníkov. Z rýb sú charakteristické štika, plotica obyčajná, jalec tmavý, čík, slnečnica pestrá, sumček americký a i. Na vody (predovšetkým pomaly tečúce a stojaté) sú viazané bohaté spoločenstvá vodného vtáctva, najmä žeriavovcov (najhojnejšie sú sliepočka vodná, lyska čierna), bahniakov (kulík riečny, kalužiačik malý), čajok, potápiek, zúbkozobcov a brodivcov. Cicavce, dočasne sa zdržujúce vo vodných biotopoch, sú uvedené pri nasledujúcej skupine. K tomuto typu zoocenóz patria zoocenózy riek.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:

(Chránené krajinné oblasti, národné parky a ich ochranné pásma) - nie sú vyhlásené

Maloplošné chránené územia:

(Chránené areály a ich ochranné pásma, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie a ich ochranné pásma, národné prírodné pamiatky a prírodné pamiatky vrátane jaskýň a prírodných vodopádov a ich ochranné pásma, chránený krajinný prvok) - nie sú vyhlásené

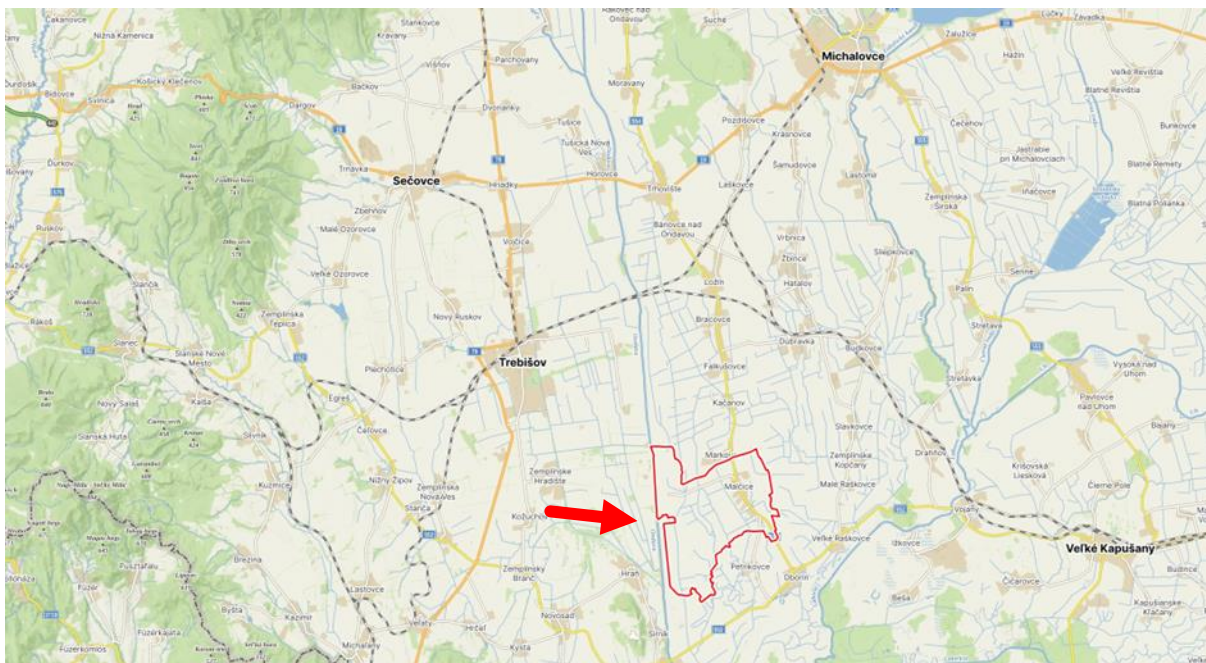
Chránené stromy a ich ochranné pásma: - nie sú vyhlásené

ÚZEMIA NATURA 2000

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Chránené vtáčie územie Ondavská rovina sa vyhlasuje na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov niektorých druhov vtákov EU významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Príloha č. 1 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice na roky 2023 – 2029

Grafické znázornenie polohy obce Malčice

Demografické údaje obce

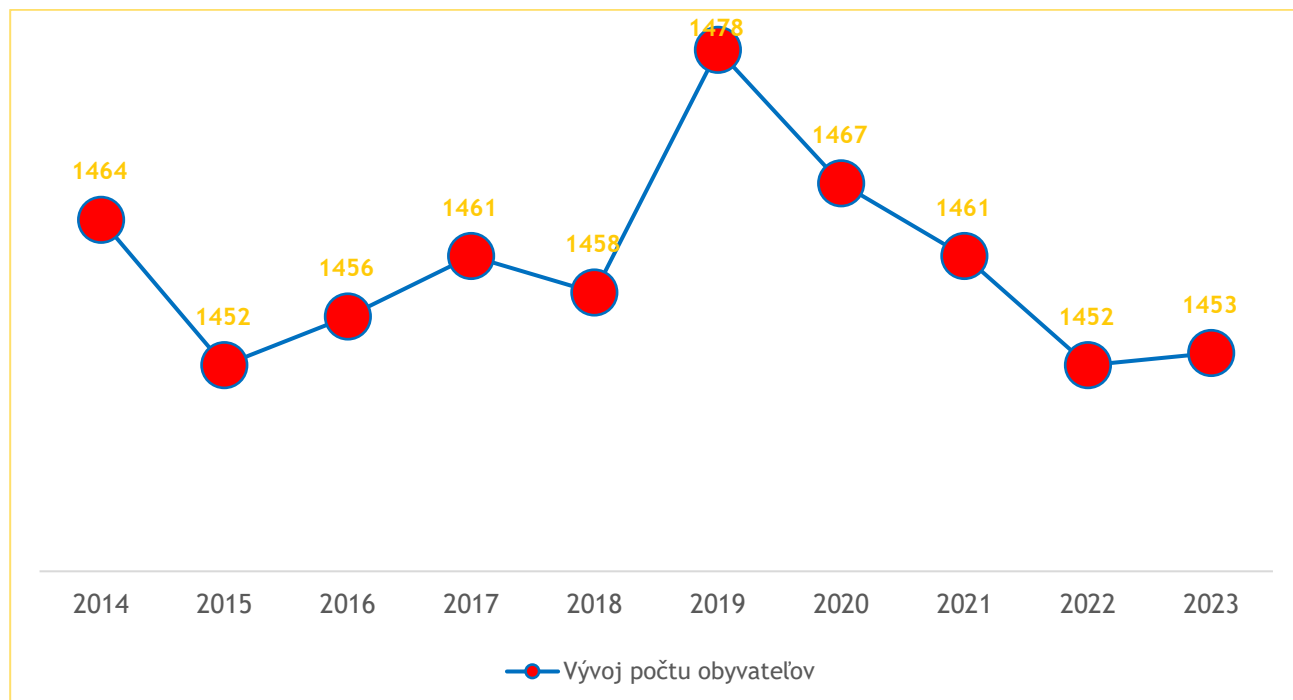
Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 10 rokov. V sledovanom období (2014 – 2023) počet obyvateľov vykazuje rastúci i klesajúci trend vývoja. Celkový počet obyvateľov obce v roku 2023 je 1 453.

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2013 do 2022

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet obyvateľov	1646	1452	1456	1461	1458	1478	1467	1461	1452	1453
počet narodených	15	13	19	23	11	23	12	15	14	-
počet zomrelých	8	17	11	13	17	10	23	25	11	-
celkový prírastok/úbytok	6	-12	4	-1	-4	20	-11	-6	-8	-
prírodný prírastok/úbytok	7	-4	8	10	-6	13	-11	-10	3	-
migračný prírastok/úbytok	-1	-8	-4	-11	2	7	0	4	-11	-

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

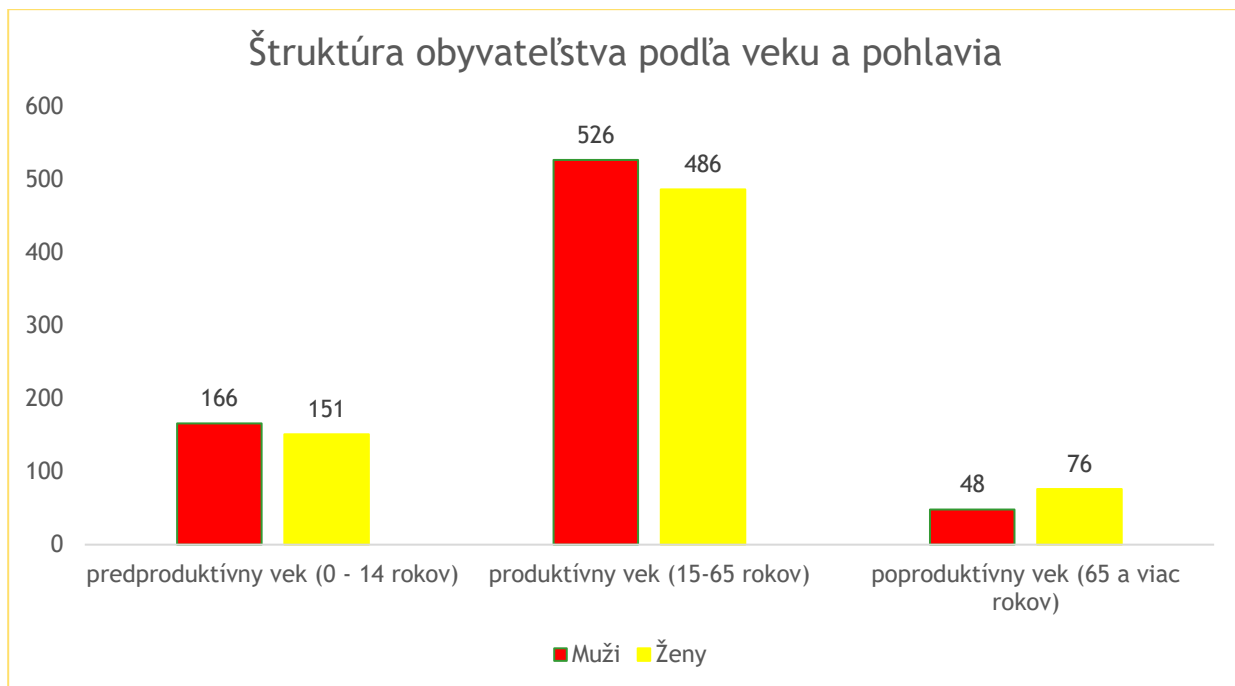
Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (15-65 rokov) konkrétne 1 012 obyvateľov, najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, a to 124 obyvateľov.

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	166	151	317
produktívny vek (15-65 rokov)	526	486	1012
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	48	76	124

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

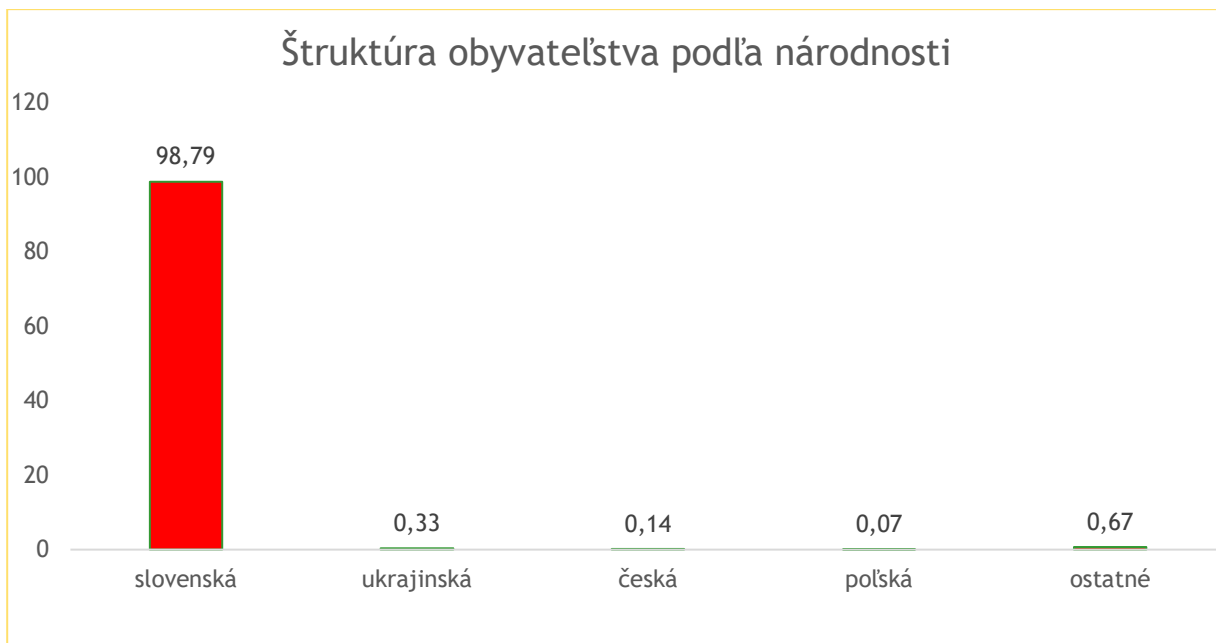
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia výrazne prevláda slovenská národnosť, nakoľko 98,79% obyvateľov sa hlási práve k tejto národnosti.

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	1464	98,79
ukrajinská	5	0,33
česká	2	0,14
poľská	1	0,07
ostatné	10	0,67

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

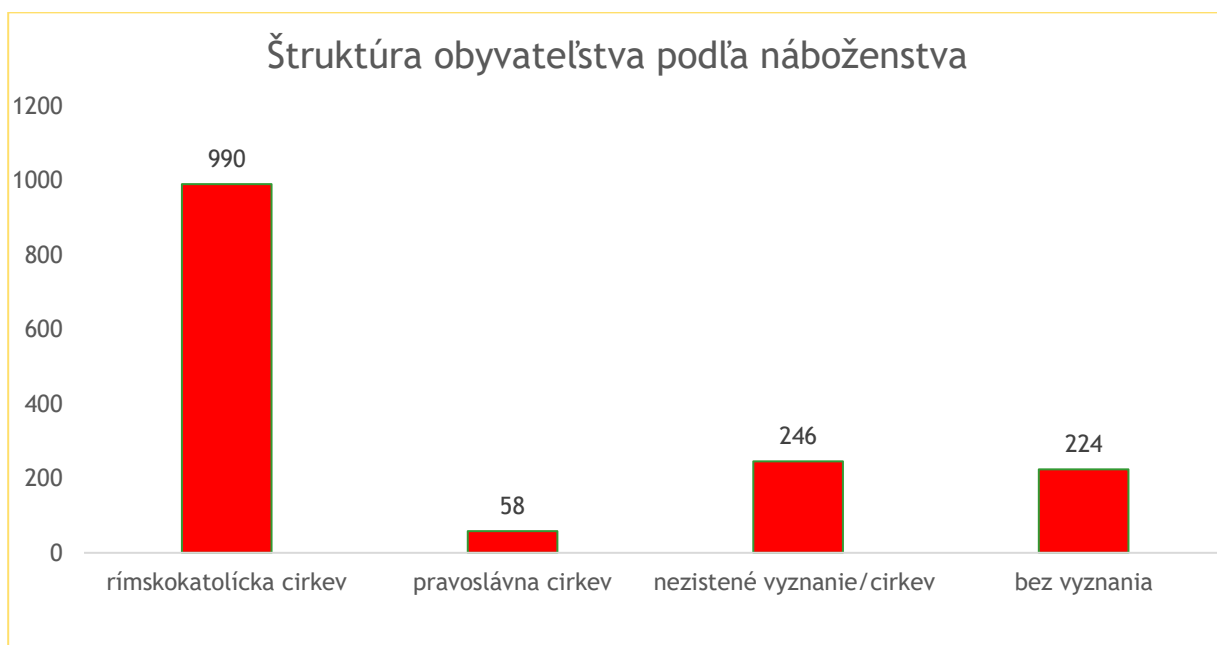
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva rôznorodá. V obci má najväčšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev 66,80%.

Tabuľka 4 Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	990	66,80
pravoslávna cirkev	58	3,91
nezistené vyznanie/cirkev	246	16,6
bez vyznania	224	12,49

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

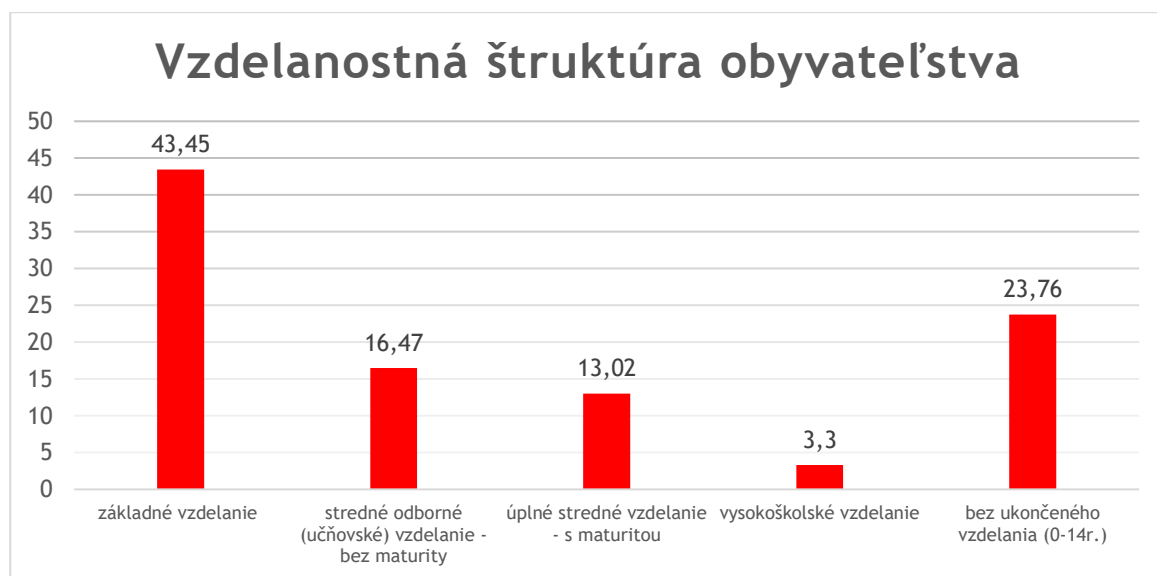
Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelania je výrazom sociálno-ekonomického statusu obyvateľstva, ktorú charakterizuje počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej úrovni obyvateľstva. Z toho dôvodu je nutné venovať tejto oblasti zvýšenú pozornosť. Výrazné postavenie v obci má stredoškolské vzdelanie. Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a odbornej kvalifikácie je jedným z dôležitých predpokladov ďalšieho rozvoja životnej úrovne obyvateľov.

Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVIŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné vzdelanie	644	43,45
stredné odborné (učňovské) vzdelanie - bez maturity	244	16,47
úplné stredné vzdelanie - s maturitou	193	13,02
vysokoškolské vzdelanie	49	3,30
bez ukončeného vzdelania (0-14r.)	352	23,76

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. Nezamestnanosť v obci je na úrovni 28%. Ľudský potenciál obce pre ďalší rozvoj možno využiť v širšom rámci na úrovni rozvoja mikroregiónu.

Tabuľka 6 Ekonomická aktivita obyvateľstva

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
pracujúci (okrem dôchodcov)	454	30,63
pracujúci dôchodca	8	0,54
osoba na materskej dovolenke	3	0,2
osoba na rodičovskej dovolenke	6	0,4
nezamestnaný	415	28,00
žiak strednej školy	98	6,6
študent vysokej školy	19	1,28
osoba v domácnosti	15	1,01
dôchodca	166	11,2
žiak ZŠ podľa údajov zo SODB	220	14,84
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	78	5,3

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra domového a bytového fondu

Väčšina obyvateľov v obci Malčice býva v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 292. Rodinné domy sú v dobrom stave. V obci sa nachádzajú 4 bytové domy.

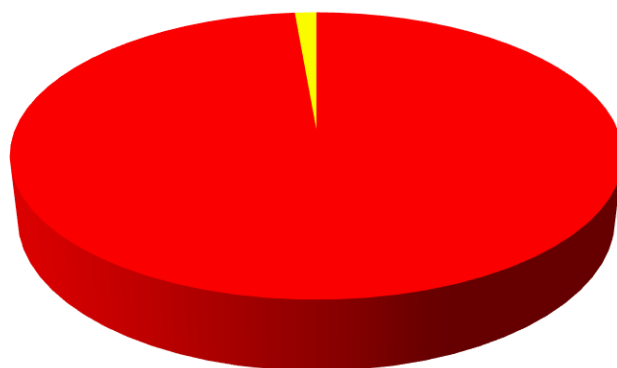
Tabuľka 7 Bytová/domová štruktúra

BYTOVÁ/DOMOVÁ ŠTRUKTÚRA	POČET
trvalo obývané rodinné domy	292
trvalo obývané bytové domy	4
CELKOM	296

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra domového a bytového fondu

■ Trvalo obývané rodinné domy

■ Trvalo obývané bytové domy

Infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra

Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. V rámci administratívnych budov sa v obci nachádza obecný úrad. Predmetná budova je určená pre potreby obyvateľov a návštevníkov obce. Nasledujúca tabuľka uvádza občiansku vybavenosť.

Tabuľka 8 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť v obci		ÁNO/NIE
Kultúrny dom		áno
Dom smútku		áno
Cintorín		áno
Kostol		áno
Materská škola		áno
Základná škola		áno
Stredná škola		áno

Školské ihrisko	áno
Futbalové ihrisko	áno
Ihriská (iné) napr. detské, multifunkčné	nie
Športová hala	nie
Telocvičňa	áno
Kúpalisko (umelé, prírodné)	nie
Zimný štadión (otvorený, krytý)	nie
Domov dôchodcov	nie
Knižnica	nie
Pošta	áno
Hotely, motely, penzión	nie
Turistické ubytovne	nie
Iné zariadenia cestovného ruchu	nie
Pohostinstvo	nie
Obchod, predajne	áno
Hasičská zbrojnica	áno
Zdravotné stredisko	áno
Lekáreň	áno
Obecný rozhlas	áno
Kino	nie
Denný stacionár (nezisková organizácia)	nie
Domov sociálnych služieb	nie

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

V obci sa nachádza zdravotné stredisko s ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých, ambulanciou všeobecného lekára pre deti a dorast a stomatologickou ambulanciou. V obci je občanom k dispozícii aj lekáreň. Obyvatelia dochádzajú za odbornou zdravotnou starostlivosťou do mesta Michalovce alebo do krajského mesta Košice.

Obec poskytuje terénnu sociálnu prácu. Opatrovateľskú službu ani iné sociálne služby pre seniorov či zdravotne postihnutých obec neposkytuje. V malej miere organizuje spoločenský život a voľný čas

seniorov. Obec organizuje pri významných životných jubileách posedenie pri hudbe a návštevy občanov nad 80 rokov v čase vianočných sviatkov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na snahu o umiestnenie občanov obce, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých v starobe a chorobe do zariadení, ktoré sú zriadené v Košickom kraji, nakoľko priamo v obci nie je vybudované žiadne zariadenie sociálnych služieb.

Školské zariadenia

Na území obce sa nachádzajú vzdelávacie inštitúcie – materská škola, základná škola a súkromná stredná odborná škola. Iné vzdelávacie zariadenia sa v obci nenachádzajú. Študenti stredných a vysokých škôl tieto navštevujú v sídle okresu resp. v iných mestách kraja.

Športové zariadenia

V rámci športového vyžitia majú obyvatelia obce, predovšetkým deti a mládež možnosť využívať školské ihrisko pri základnej škole, telocvičňu, a tiež futbalové ihrisko, kde sa usporadúvajú športové podujatia, futbalové turnaje. V obci je zriadená TJ Družstevník Malčice, ktorá silne pôsobí na výchovu mladej generácie cez športové vyžitie vo futbalových oddieloch žiakov, dorastencov a dospelých. Ďalším obľúbeným športom v našej obci je futsal a stolný tenis.

Služby

Obec má obchodnú a obslužnú vybavenosť na úrovni primeranej jej veľkosti. Zastúpené sú tu potraviny s doplnkovým tovarom a stavebniny. Chýbajúce služby obyvateľstvo využíva v neďalekom meste Michalovce. Pri rozvoji cestovného ruchu v rámci aktivít mikroregiónu je potrebné uvažovať o modernizácii súčasnej štruktúry ako aj s rozšírením služieb.

Potenciál rozvoja cestovného ruchu

Najväčšou dominantou obce sú nasledovné pamiatky:

Kostol sv. Štefana Uhorského – neskoroklasicistický kostol postavený v roku 1848. Sakrálny objekt bol v druhej polovici 19. storočia niekoľkokrát opravovaný. Doplnený novou vežou bol v roku 1910.

Príloha č. 1 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malčice na roky 2023 – 2029

Reštaurovali ho v roku 1935. Ide o jednolod'ovú stavbu so segmentovým uzáverom presbytéria, pristavanou sakristiou a do západného priečelia vstavanou vežou. Interiér je zaklenutý pruskými klenbami, ktorých pásy dosahujú na rímsu združených pilastrov. Empírom inšpirované priečelie je členené vysokými pilastrami, ktoré sú pri vchode zdvojené a ústupkovo usporiadané. Na rímsové hlavice pilastrov dosadá architráv, nad portálom tympanóvite zakončený. Priečelie má dvojstupňový rovný atikový štít, nad ktorým sa uplatňuje veža, pôvodne nižšia. Masív veže ako aj stenové výplne fasád boli kedysi rustikované. Veža je dokončená ihlanom

Kostol ev. reformovanej cirkvi – neoklasicistický kostol - jednolod'ová klasicistická stavba s polygonálnym záverom a mierne predstavanou vežou, z rokov 1825-1827. Fasády kostola sú členené lizénami a segmentovo ukončenými oknami so šambránami. Veža vyrastá zo štítového priečelia, má nárožné zaoblenia a členenie pilastrami. Ukončená je ihlancovou helmicou. Kostol bol vybudovaný z kameňa, ktorý pochádzal z predreformačnej doby, vo veži ktorého bol gotický zvon, ktorý bol po vybudovaní nového kostola prenesený do veže dnešného kostola, na ktorom je nápis v latinčine: roku Pána 1448. Stavba nového kostola bola zrealizovaná v rokoch 1825 – 1827. V roku 1966 zbor postavil novú faru na mieste zbúranej starej fary. V roku 1978 bol pri príležitosti 150. výročia kostol obnovený. V roku 1996 bolo nainštalované ústredné plynové vykurovanie. Potom, čo v roku 2003 strhla veterná smršť plechovú krytinu z kostola, bol zrekonštruovaný celý drevený krov lode, ako aj veže kostola s novou plechovou krytinou.

Pohrebna kaplnka sv. Kríža - baroková stavba s polkruhovým záverom z roku 1779. Fasády kaplnky sú členené polostĺpmi, priečelie je ukončené štítom s prelamovanou rímso. Vstup je riešený ako portál so segmentovým ostením.

Kúrie – obec mala v minulosti viac zemepanských kúrií, z ktorých sa 4 zachovali a je potrebná ich komplexná rekonštrukcia.

Technická infraštruktúra

Nasledujúca tabuľka uvádza technickú infraštruktúru v obci.

Tabuľka 9 Technická infraštruktúra

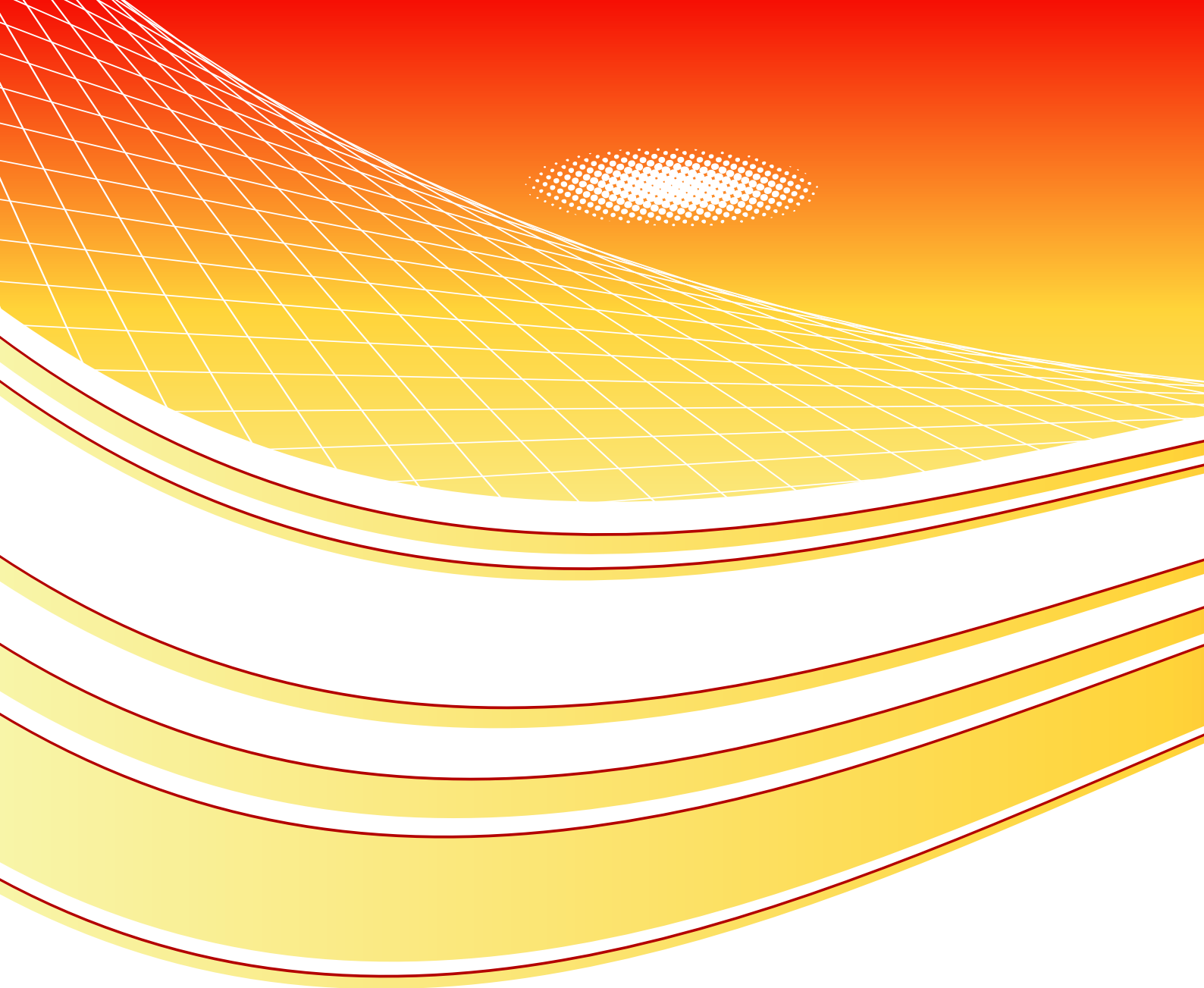
Technická infraštruktúra, občianska a dopravná infraštruktúra		Stav
Miestne komunikácie	Stav prevažnej časti miestnych komunikácií je dobrý.	
Chodníky	Stav existujúcich chodníkov je nevyhovujúci, vyžaduje si rekonštrukciu a dostavbu.	
Železničná stanica	V obci sa nenachádza železničná stanica.	
Autobusová zástavka	V obci sa nachádzajú 4 autobusové zastávky v nevyhovujúcom stave	
Vodovod	Obec má vybudovaný vodovod.	
Kanalizácia	V obci nie je vybudovaná kanalizácia.	
Čistička odpadových vôd	V obci nie je ČOV.	
Rozvod plynu	Obec je plynofikovaná.	
Zásobovanie teplom	Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne.	
Elektrické vedenie	Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.	
Verejné osvetlenie	Stav verejného osvetlenia je čiastočne vyhovujúci, obec využíva LED technológiu. Prevádzku verejného osvetlenia spravuje externá spoločnosť.	
Pokrytie mobilných operátorov	Obec je pokrytá signálmi všetkých mobilných operátorov, kvalita signálov je prevažne dobrá.	
Optická sieť na pripojenie internetu	Obec disponuje optickou sieťou.	

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácnosti, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa je potrebné zriadiť zberný dvor aj kompostovisko. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Obecný úrad Malčice
Hlavná 176
072 06 Malčice
www.obecmalcice.sk